Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Thè giới đối với biến cố ngoại giao quốc tế

HÒA-BÌNH Ở ĐÔNG-DƯƠNG

ĐỘC MICROTEXTS and NEWSPAPERS
DEC 11 1971
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

ĐÔ THÀNH 10 đ.

ĐƯỚC NHÀ NAM

MIỀN TRUNG 12đ.

Năm thứ tư — Số 778 CHÚA NHỰT 18, THỨ HAI 19-7-1971 6 trang Chủ-nhiệm : TRẦN-TẤN-QUỐC
Trụ sở : 4, Ng-văn-Thinh—SAIGON Ngày 26-27 tháng 5 (Nhuận) Năm Tân Hợi Điện-thoại : 20.857—Hộp thơ 504

Ý kiến của 3 nhân vật miền Nam trước biến cố ngoại giao quốc tế

① TT THIỆU ② PTT KỲ ③ ĐT MINH

NHÂN-ĐỊNH

Lénine đã nói trước : « Đường đi Paris phải qua Bắc kinh »

SÂN KHẤU CHÁNH TRỊ

DỜI TỪ ÂU SANG Á

của NAM ĐÌNH

Tôi đã nói : từ đây tới mùa Thu, nhiều đột biến có thể xảy ra, bất luận giờ phút nào. Ông Kissinger có vẫn sẽ ! của Nhà Trắng qua Saigon nói ba điều bốn chuyện rồi bay đi Ấn Độ. Tại đây ông than « đau bụng » nên không đi Pakistan. Té ra, ông chuẩn bị một cuộc hành trình quan trọng hơn : đi Bắc Kinh nói chuyện với Chu Ân Lai, để rồi Hoa Thạnh Đốn và Bắc Kinh phổ biến thông cáo chung cùng một lúc như tin đã loan trong số báo hôm qua.

Người Tây phương tự phụ là học nhiều và thích nghiên cứu, nhưng có lẽ đã quên câu nói của Lénine : « Đường đi Paris phải qua Bắc Kinh ».

Mao trạch Đông đã thiết lập xã hội chủ nghĩa tại Bắc Kinh từ... khuya, còn Paris thì chưa !

Bắt cố thì đường đi Paris phải qua Trung Đông và Phi Châu và đường đi Hoa thạnh đốn sẽ phải qua Nam Mỹ và Cuba. Đó là chiến thuật chia rẽ, cô lập và vây hãm, Chia rẽ các đồng minh Tây Phương, cô lập Hoa Kỳ và vây hãm thành trì Tự Bản từ khối Bắc Mỹ và Tây Âu.

Các lãnh tụ Cộng Sản, từ Lénine qua Staline rồi Kruschev, Kosiguine đã không ngần ngại công bố mục tiêu tối hậu là lật nhào thành trì tư bản.

Từ 1945, khu vực Á châu là mối lo sợ của Thế giới Tự Do. Các quốc gia Đ.N.Á tuy đã thoát khỏi tình trạng bị trị, nhưng chưa tìm được thế thăng bằng chánh trị cần thiết : loạn lạc, tranh chấp nội bộ trong khi chiến tranh lạnh giữa Thế giới Tự Do và Thế giới Cộng sản tiếp diễn không ngưng.

Trong viễn ảnh lịch sử Đ.N.Á như vậy, Cộng hòa Nhân dân Trung quốc đã thành hình từ năm 1949 (ngày 1-10) và đào lộn bàu trời tự do.

Trong khi Bắc kinh tiến hành sự thiết lập xã hội chủ nghĩa tại lục địa Trung Hoa thì Hoa kỳ với kế hoạch Marshall đánh dấu giai đoạn chánh trị Hoa kỳ ở ĐNA.

Hoa Kỳ nhận xét Âu châu nên áp dụng kế hoạch Marshall cho ĐNÁ ; thác lũ của dòng sông Đỏ là tới khập nơi ở miền Nam Việt nam, như là chương trình bình định « rút » nhiều Đồn, chứng có tài liệu mật của lầu Ngũ Giác được công bố, người ta mới biết thác lũ của dòng sông Đỏ chảy thẳng vào tối của 68 yếu nhân Saigon !

Lớp bị áp lực của dư luận trong và ngoài nước, lớp bị các « ông trời » tham nhũng ở miền Nam VN, dưa mà tuỳ nhập nội của quân lính Mỹ ghiền, Tổng thống Nixon... gian lâm, nên bỏ cuộc.

Nhưng bỏ cuộc một cách rất đàng hoàng, đồng thời còn « làm giá » với bên kia nữa.

Tương đây, Ông Nixon có lẽ là một trong số những người cuối tiêu diệt các là nguyên tử của Trung Quốc. Nhưng rồi quả khứ đó đã mất hẳn trong cao người của Tổng thống Nixon từ lúc ông vào Nhà Trắng đòi giải quyết

XEM TIẾP TRANG 6

« *Vì hạnh phúc của nhân loại, các cường quốc có trách nhiệm đang cố gắng thực hiện Hòa bình cho thế giới là việc nhân đạo và cao cả...* »

NHƯNG VẬN MẠNG NƯỚC VN

phải do dân tộc VN định đoạt,

một nền hòa bình tiền chế đặt lên đầu dân VN không hạp với nguyện vọng dân tộc VN là sai chánh nghĩa »

Lời của Đại tướng DƯƠNG VĂN MINH

Dưới đây phần ông của bà nhân vật được dư luận chú ý nhất hiện nay đối với chánh sách ngoại giao của Hoa Kỳ đối với Trung Cộng trong đó có việc ông Kissinger vừa bí mật viếng thăm Bắc Kinh gặp Thủ Tướng Chu Ân Lai và tin T.T. Nixon tuyên bố hoãn bỉ nhập lời viếng thăm Trung Cộng trước tháng 5-1972.

① Tổng-Thống Nguyễn văn Thiệu :

Tham vấn báo chí Phủ Tổng Thống loan báo : « khi được tin này, Tổng Thống Thiệu đã tuyên bố ông mong rằng việc này sẽ là một bước đầu tiên để yên đến việc xây dựng [illegible] nền hòa bình lâu vững trên phần đất này của thế giới ».

② Phó Tổng Thống Nguyễn cao Kỳ :

Trong thì độ Phó Tổng Thống Kỳ cho rằng VNCH cần phải sáng suốt theo sát tình hình và phải [illegible] có những biện pháp thích ứng để tự cứu vãn và tự bảo vệ quyền lợi quốc gia.

Phó TT Kỳ cũng nhận định rằng, sự cải thiện bang giao giữa Hoa Kỳ và Trung Cộng được TT Nixon loan báo ngày 16-7 vừa qua lại những biến chuyển quốc tế quan trọng.

Bàn tin của Nhà Báo chí Phó Phủ Tổng Thống công nhận lại là ngày 18-4-71 vừa qua, khi được hỏi về cảm tưởng đối với mối bang giao giữa Hoa Kỳ và Trung Cộng, Phó TT Kỳ đã nói : « Mọi cố gắng để tạo giữa Mỹ và Trung cộng có ảnh hưởng đến VNCH hay không là do sự khôn khéo và thức thời của người lãnh đạo. Sự bắt tay giữa hai nước lớn sẽ có ảnh hưởng trực tiếp tới các nước miền Đông Nam Á chứ không chỉ riêng đối với VNCH ».

③ Đại Tướng Dương văn Minh :

Vào phòng thông tin báo chí cạnh Đại tướng Dương văn Minh hồi 17-6 cho biết ý kiến của đại tướng Dương văn Minh nguyên văn như sau :

« Những biến chuyển mới đây về bang giao giữa Mỹ và Trung Cộng nhất định sẽ có ảnh hưởng ít nhiều tới chiến cuộc tại Đông Dương và đặc biệt là tại VN.

« Vì hạnh phúc của nhân loại, các cường quốc có trách nhiệm đang cố gắng thực hiện hòa bình cho Thế Giới. Đó là một việc nhân đạo và cao cả. Nhưng tôi cũng nhơn dịp xác định lại một lần nữa, rằng Vận mạng nước VN phải do dân tộc VN định đoạt. Một nền hòa bình tiền chế đặt lên đầu dân VN không phù hợp với nguyện vọng dân tộc VN và như thế sẽ sai với chánh nghĩa ».

(Xem Lời tuyên bố của chánh phủ VNCH trong số nầy)

Chuyến công du bí mật của Cố vấn T.T Nixon sang Trung Cộng

BẮC-KINH NIỀM NỞ TIẾP KISSINGER

Các chánh trị gia Mỹ đều vui mừng và nhiệt liệt khen Tổng thống Nixon khôn khéo

ẢNH HƯỞNG ĐẾN CHIẾN TRANH VN

HOA THẠNH ĐỐN 17-7 (A.). — Chuyến đi bí mật của cố vấn Kissinger sang Bắc Kinh trong lúc mạng của T.T Nixon gian phó là 1 trong những điều bí mật nhất của chánh sách ngoại giao của HK. Trong khi ông cố vấn an ninh Kissinger đang được loan báo là nghỉ dưỡng bệnh bao tử tại vùng núi ở Hồi Quốc từ ngày 9 tới 11-7, trên thực tế ông này có mặt tại Bắc Kinh, hội đàm với Thủ tướng Trung Cộng Chu Ân Lai.

Chánh phủ Mỹ tuyệt đối giữ bí mật

Tin chính thức Mỹ cực độ kín riêng về sự mang của ông Kissinger nhưng người ta cũng có thể phân tích nhưng xét đại lược về chuyến đi bí mật này như sau : bình sáng 9-7, tin ở Hồi quốc nói rằng ông cố vấn Kissinger bị đau đau từ, phải nghỉ hoàn dưỡng chánh thức với TT Hồi Yahya Khan vào tối hôm ấy.

Tin nói rằng ông Kissinger đã đáp phi cơ tới đô Islamabad, cách thủ đô Rawalpindi, đã nghỉ mệt. Tuy nhiên, ông Kissinger đặc chiếu

Xem tiếp S trang 6

Chuyến đi Bắc Kinh của ô. Kissinger

Mỹ không báo trước với VNCH

Hội đàm Kissinger — Chu ân Lai cũng chưa cho TT Thiệu biết

(Xem tiếp K trang 6)

Lập trường tranh cử của Đại tướng Dương văn Minh

HÒA BÌNH V.N

xây dựng trên nguyên tắc « không ai thắng, ai bại »

Bài của ký giả ARTHUR DOMMEN trên báo LOS ANGELES TIMES Hoa Kỳ

Dưới đây là loạt chót bài báo ký giả Mỹ Arthur Dommen đã viết về lập trường tranh cử của Đại Tướng DƯƠNG VĂN MINH sau khi ký giả phỏng vấn đại Tướng tại tư dinh của ông.

BÀI CHỐT

Vẫn đã thở hai của ông Minh phóc tạp hơn đã là làm sao làm cho cử tri tin tưởng ở hy vọng đầu đình một thỏa hiệp Hòa bình với những người đã quen sống trong hiểu hoa năm [illegible] ?

Hiện nay, ông Minh đã là ứng cử viên Tổng thống duy nhất mà Chính Phủ Cách Mạng Lâm Thời miền Nam không tuyên bố là sẽ không ủng điều đình. Nói như vậy không [illegible] là nói rằng ông sẽ chấp điều đình với ông.

Nhưng vì ông Minh đã bị lôi nhanh chóng sau ba tháng cầm quyền nghiêm ngặt nên ông [illegible] lúc gì vào những kế hoạch mà Hà Thạnh Đốn và Saigon đã áp dụng để đưa ra một bộ mặt hợp pháp năm 1964-65. Ông là không đưa lên việc thả bom Bắc Việt, tuy điểm quan trọng đối với Hà Nội. Sự im lặng của ông từ ngày bầu hương thống 10-1968 đã giúp ông

Xem tiếp C trang 6

BẦU CỬ DÂN-BIỂU

Những hiện tượng kỳ lạ mới thấy

CÁI DẤU HIỆU TRANH CỬ

hay là một hành thức bầu cử chỉ thấy tại các quốc gia chậm tiến

và cũng là một lý do gây ra cảnh tranh giành nạp đơn trước tại VNCH mới thấy lần thứ nhứt !..

của CAO TRẦN LÀNH

II.— Lá đơn thứ nhì của sự tranh giành nạp đơn ứng cử trước để lấy số cao trong bảng danh sách ứng cử viên là nhằm vào Dấu hiệu. Điều 28 của Luật 007/71 về Luật bầu cử Dân biểu Hạ Nghị viện nhiệm kỳ 1971-[illegible] quy định : « Dấu hiệu riêng không được giống nhau dù nhiều hay ít. Ứng cử viên đưa sau phải thay dấu hiệu khác. Dân biểu đương nhiệm tái tranh cử được ưu tiên giữ dấu hiệu cũ. Dấu hiệu phải được Ban Vận động tranh cử duyệt y ». Cứ theo tinh thần của Điều 28 nêu, trong trường hợp có trùng dấu hiệu thì người đưa sau tức nạp hồ sơ ứng cử sau, bắt buộc phải [illegible] dấu hiệu. Và, căn cứ điều 17 Luật 007/71, trong khi nạp đơn ứng cử, người các cấp kiện cần thiết đương sự còn phải nạp luôn Dấu hiệu.

Có lẽ đây mới là lý do quan trọng hơn khiến nhiều người quên mất địa vị và tư cách để lần xô vào cuộc đua chen bằng mọi hình tượng đến dân đã bắt phải nhau như bọn « đa cả lần đưa » của những buổi chợ Tết. Trong thế hỗn loạn quá ! như một Đại tá Quân lực VNCH mà phải co giò chạy tóe khói đến phòng thắt [illegible] ứng cử để gì nhờ được số ? Như một Bác sĩ phải nhờ « lầu la » đi [illegible] mình [illegible] ngày tại cửa phòng nhận đơn ở Đô thành, dám đã mọi người bất luận [illegible] hay nữ đến [illegible] ứng cử v...

(Xem tiếp trang 6)

BẦU CỬ

TẠI ĐÔ THÀNH

Mười hồ sơ ứng cử DB đã bị bác

SAIGON (17-7) : Hồi đã ghi tuyển cử địa phương ở đô thành ứng nạp đơn [illegible] trong số 184 hồ sơ ứng cử DB gồm 3 đơn vị Đô thành có 10 người bị bác đơn và 3 người rút lui. Bị bác là các ông

Xem tiếp H trang 6

CỐ NHIỀU TRIỂN VỌNG VĂN HỒI

SAU CÁI BẮT TAY

giữa Hoakỳ và Trung Cộng

Các vấn đề thế giới sẽ không còn chịu sự sắp đặt riêng của Nga và Mỹ

HOA THẠNH ĐỐN Dư luận thế giới hôm thứ sáu (16-7) đã thừa tưởng tượng các hậu quả phát sinh từ cuộc hội kiến thượng đỉnh Nixon—Mao trạch đông mà chỉ lời loan báo cũng đủ gây nên một biến cố quốc tế trong đại nhất kể từ sau thế chiến thứ hai

Hậu quả thứ nhất

Trung hoa và 750 triệu dân sự sẽ được đi sẽ thoát khỏi vị thế cô lập, sự hơn 20 năm nay. Các vấn đề trên thế giới sẽ không còn chịu sự sắp đặt của hai siêu cường Nga Mỹ. Tại Liên Hiệp Quốc cũng như tại các nơi khác không có chuyện gì có thể giải quyết mà không có sự tham dự của Trung Cộng. Tối thứ năm (sáng thứ sáu giờ Saigon), tổng thống Nixon nhìn nhận rằng sự tham gia của Trung Cộng là yếu tố cần thiết cho một nền hòa bình trường cửu.

Hậu quả thứ hai

Việc tái tạm bình bị quốc tế không có lẽ là tương như trước đây nữa. Trong quá khứ, Nga và Mỹ nhận ra quyền lợi chung trong việc thi đua vũ trang nguyên tử.

Nhưng khi hai siêu cường Mỹ Nga thương thuyết với nhau, họ nhận ra rằng không khả năng nguyên tử ngày một lớn mạnh của không lộ Á Châu (tức Trung Cộng) đang ở người vững kiến xét quốc tế. Bắc giờ với cuộc thương thuyết tay bắt triển vọng tái bình có vẻ thực tế hơn.

Hậu quả thứ ba

Người ta có thể nhìn thấy triển vọng văn hồi hòa bình ở Đông dương. Kh. lòng tương tượng rằng Hoa Thạnh đốn và Bắc Kinh đã [illegible] hiện một bước nhảy vọt trong việc thiết lập bang giao mà không đồng ý, ta là trên những [illegible] đương, về sự cần thiết chấm dứt cuộc xung đột tại Á châu từ 20 năm nay. Cũng là tương tượng rằng chiến tranh vẫn kéo dài mãi mãi Mỹ và Trung Cộng đã đồng ý [illegible]

Chánh phủ VNCH đối với việc Tổng Thống Hoakỳ Nixon viếng thăm Trung Cộng

VNCH MONG BẮC KINH

nhân cơ hội nầy ngưng xúi giục và yểm trợ Bắc Việt đang xâm lăng VNCH

SAIGON (16-7).— Bộ Ngoại Giao hôm nay đã phổ biến bản tuyên bố của Chính Phủ VNCH về việc Tổng Thống Nixon viếng thăm Trung Cộng.

Sau đây là nguyên văn bản tuyên bố :

« Chánh Phủ Việt Nam Cộng Hòa nhận việc Tổng Thống Hoa Kỳ chấp nhận lời mời viếng thăm Trung Cộng vào tháng 5 năm 1972 [illegible] phát biểu thiện ý của Hoa Kỳ muốn mở rộng bang giao với [illegible] thường hóa những mối liên hệ với các nước [illegible] giữa hai chế độ chính trị và xã hội khác nhau là mong ước cho hòa bình thế giới.

« Việt nam Cộng hòa mong chính quyền Bắc kinh cũng nghĩ cho hội nay hãy [illegible] chấm dứt [illegible] hòa bình thế giới bằng cách không xâm lăng và nhờ vì nguyên vọng

Phản ứng QT trước biến cố ngoại giao

HẦU HẾT DƯ LUẬN

thế giới đều hài lòng

Chỉ riêng THQG bực bội (dĩ nhiên)

Còn BV và VC vẫn kín tiếng...

Dưới đây, những phản ứng của dư luận quốc tế đối với quả bom ngoại giao của TT. Nixon ném tung ra. Trước hết là lời tuyên bố của Tổng thống LHQ nguyên văn như sau :

« Tôi Thọ Kỳ (LHQ) nhận liệt chào mừng tin tổng thống Nixon đã nhận lời mời của Thủ Tướng Chu Ân Lai viếng thăm nước Cộng hòa Nhân dân Trung hoa trong vòng mấy tháng tới.

Bản cố nầy đã mở một chương sách mới trong lịch sử bang giao quốc tế và là điều tốt đẹp không những cho dân liên lạc giữa hai đại cường mà còn cho tương lai Liên Hiệp Quốc nữa ».

Anh vui mừng

Nhưng cũng hơi lo sợ

Thành phố Nữu Ước sợ Mỹ và Trung Cộng sẽ đưa sắp xếp [illegible] không [illegible] Nhật hay biết gì cả

Xem tiếp Đ trang 6

Xem tiếp N trang 6

HOÀ ĐÀM

Trong khi thế giới chấn động về Hoakỳ bắt tay Tr. Cộng

3 phái đoàn

BẮC VIỆT, MTGPMN và VNCH

ở Balê đều tuyệt đối kín miệng

BALÊ (17-7) Phái đoàn đại diện của [illegible] phái đoàn VN tại hội nghị Balê đều [illegible] Tổng Nixon sẽ ghé thăm sang Trung Cộng là vô [illegible]

Xem tiếp M trang 6

ĐƯỚC NHÀ NAM của VIỆT-LANG-QUÁN

TRƯỚC THỜI-CUỘC

Bài toán Việt Nam chắc chắn đã có đáp số rồi

Quả là bài toán Vì ! Nam đã có đáp số

Câu nầy chúng tôi đã viết trong bài « Thời cuộc » ngày hôm qua. Và bài báo đó đã được viết khoảng 12 tiếng đồng hồ trước khi Hoa thịnh Đốn và Bắc kinh cùng một lúc ra một thông cáo làm chấn động Thế giới như mọi người đã biết.

Chúng tôi lại đúng tưa hôm qua đã viết bài bốm nay. Bởi vì tất cả những điều kiện kể trên đã chứng minh điều chúng tôi đã [illegible] Bài toán Việt Nam đã có đáp số rồi.

Chúng ta đã biết trong trường hợp nào Tiến sĩ Henry Kissinger, phụ tá đặc biệt của Tổng thống Nixon có thể thực hiện chuyến đi nhí mật nhất của thế kỷ ».

Có ra vụ «cầm mạo» của ông Kissinger ở Hồi Quốc cuối tuần qua chỉ là một cái bình phong che đậy một bí mật động trời. Vì trong khi các quan sát viên quốc tế chờ đợi ông Kissinger khỏi bịnh để tiếp tục cuộc hành trình sang Ba Lê, trong khi mọi người tin tưởng ông còn nằm trên giường bịnh ở Hồi Quốc, thì có vẻ Kissinger đang ngồi đối diện với Thủ tướng Chu ân Lai, tại Bắc kinh, cách xa Hồi Quốc gần 4.000 cây số.

Trong 3 ngày 9, 10 và 11, hai ông Kissinger và Chu ân Lai đã nói chuyện gì ?

Hiển nhiên đây không phải là cuộc tiếp xúc sơ giao hay thăm dò.

Và chúng hiển nhiên giữa Hoa thịnh Đốn và Bắc kinh đã có những mối liên hệ chặt chẽ qua sức dự liệu của mọi người.

Một cuộc viếng thăm Bắc kinh như vậy đâu có phải phút chốc mà thành hình ?

Ngày 1-7-71 ngày mà bà Bình đưa ra 7 điểm ở Ba Lê chính là ngày ông Kissinger rời khỏi Hoa thịnh Đốn để lên đường qua Saigon.

Xem tiếp W trang 6

« Đây là một sử liệu rất khúc chiết và quan trọng, bày tỏ rõ ràng những điều sai lầm trong chiến lược leo thang »
J. KENNETH GALBRAITH, Giáo sư Kinh tế học, cựu Đại sứ Mỹ tại Ấn độ

CHÁNH SÁCH LEO THANG Ở V.N

(Số 51)

Phong trào chống đối do Phật giáo cầm đầu Mỹ oanh tạc Hà nội và Hải phòng

(tháng hai — tháng bảy 1966)

CỦA CÁC TÁC GIẢ :
— FRANZ SCHURMANN, Chủ tịch Trung Tâm Nghiên cứu về Trung Hoa
— PETER DALE SCOTT, Viện Anh ngữ
— REGINALD ZELNIK, Viện Sử học
Người dịch : PHẠM VĂN CHƯƠNG

Hiện giờ chúng ta có dịp để nhìn lại những biến cố bi thảm này và sắp chúng vào trong thể loại phân tích mà chúng tôi đã áp dụng đối với chiến giai đoạn trước kia. Điều ấy có nghĩa là chúng tôi sẽ cố gắng lật mảnh bí mật « chánh sách leo thang » thời kỳ từ tháng hai đến tháng sáu năm 1966.

Tuy vậy, ngay lúc chúng tôi càng viết những dòng chữ này, những biến cố mới đang vượt ra ngoài tầm tay, Đúng vào ngày 8, ngày 2 tháng tám năm 1966 nguồn tin cho hay bom Mỹ lại được thả xuống ngay trongvùng thành phố Hải Phòng, rất gần những tàu buôn Nga Sô.

Ba ngày trước đó, các sinh tục cơ Mỹ lần đầu tiên Mỹ nhồi bom trên khu Phi quân sự phân cách hai xứ Việt Nam.

Giờ đây lại có lời bàn luận về giai đoạn mới trong việc leo thang đưa đến việc thả mìn hải cảng Hải Phòng (mặc dầu cố sự hiện diện của thuyền bè Nga Sô) và phá hủy hệ thống đê điều trên sông Hồng (đầu đó có giết hại sinh mạng của hàng chục ngàn thường dân cả nữa) hay ngay cả việc xâm lăng Bắc Việt.

Chúng ta chỉ hy vọng rằng những lời kêu gọi hành trường chiến cuộc xa hơn nữa — chúng trở nên tồi tệ khi tập sách này được đưa ra bày bán tại các nhà sách, Thay vào đó chúng tôi cũng hy vọng rằng chánh phủ Mỹ sẽ thực hiện nhiều bước tiến để đưa quốc gia này ra khỏi vũng lầy chánh trị và quân sự ở Việt nam.

Tóm lược

Chúng ta có thể hiểu rõ thời kỳ từ tháng hai cho đến tháng bảy năm 1966 bằng cách tập trung sự chú ý về những yếu tố căn bản trong tình hình tại Việt nam mà độc giả hiện giờ đã quen thuộc : thái trạng chánh trị nội bộ ở Nam việc, con đường leo thang quân sự và những đề nghị hòa bình.

Tình hình chánh trị nội bộ nổi bật do những cố gắng cáng chủ ý của phật tử, sinh viên, và những thành phần của phương khác, kể cả một nhóm quan trọng những người Thiên Chúa Giáo, nhằm tranh quyền kiểm soát chánh phủ trong tay của hội đồng quân lực do tướng Kỳ cầm đầu.

Nhưng chúng ta đã biết, sự chống đối của sinh viên Phật tử trong quá khứ đã lan rộng đối với những chánh phủ trước Vì thế phong trào chống chánh phủ khởi sự từ mùa mùa xuân năm 1966 đã không gây ngạc nhiên cho một ai.

Mức sâu rộng trong mới đây liên hiệp chống hội đồng quân lực và ý kiến quyết của thành phần chống đối chánh phủ quá là bất nhờ. Chuyện không kém phần [illegible] là sự phát biểu công khai chủ nghĩa trung lập trong số những người biểu tình cũng như ý muốn rút rốt của họ về sự đến xếp bằng phương thức thỏa hiệp với Mặt Trận Giải Phóng.

Ngoài ra, sức mạnh trong việc chống đối chánh sách Hoa Kỳ cũng là một sự kiện bất ngờ. Hơn thế nữa chánh phủ Mỹ đang đối phó với đe dọa rằng một chánh quyền dân sự có căn bản rộng rãi sẽ lên nắm quyền ở Sài gòn thương thuyết đến xếp với Mặt Trận Giải Phóng và đòi Hoa Kỳ triệt thoái một phần hay hết thảy lực lượng Mỹ ra khỏi Việt Nam

Các phát ngôn viên chánh phủ Mỹ không tìm cách che đậu sự kiện họ xem các chuyển biến trên như một mối đe dọa Sự yểm trợ và tiếp vận và tái chánh với những nỗ lực của tướng Kỳ đe bộ Tư lệnh Mỹ cung cấp nhằm ăn áp những người chống đối đã làm cho nhiều người tin rằng chánh phủ của chúng ta không trung lập trong cuộc xung đột nội bộ.

Vào cuối tháng năm khi ông Kỳ thành công trong việc phá sập (trong một thời gian ít ra là như thế) phong trào chống đối các nhóm chống các Mỹ cũng chấm những người tin đó với tiếng thở dài ; các nhóm không đồng ý đến và nêu thời biểu về những cuộc « bầu cử tự do » (trong đó không những cộng sản mà thành phần trung lập cũng bị loại bỏ) như đều minh chứng cho lập trường của họ.

Sang vấn đề leo thang quân sự có bằng chứng cho thấy lại một lần nữa chánh phủ Mỹ nhớ những cuộc oanh tạc mới đã khỏi phải tương thuyết hay thoả hiệp một cách không mấy thích thú. Đối với những thời kỳ trước, chúng ta không đưa bằng chứng này ra như một lối giải thích để hiểu cho sự leo thang chiến tranh của Mỹ chống lại đất Việt.

— CÒN TIẾP —

SỬ LIỆU NƯỚC NHÀ

Từ Hội nghị Genève 1954... ...đến Hòa đàm Balê 1968

Tài liệu lịch sử **15 NĂM CHIẾN TRANH V.N.**

(Tiếp theo)

THÁNG 1-1968

Sau khi HoaKỳ ngưng oanh tạc BV

— Một hầm chứa hơng 10 tấn gạo bị bình ở HKKhám phá tại Bình Dương, cả h Phú cường 12 cây số ở Tây Bắc.

— Đồn An Lộc Bình Long bị tấn công bằng súng, 8BQ chống tả kịch liệt 287 Cộng quân tử thương, 10 bị bắt với 33 súng cộng đồng 55 súng cá nhân và 2 tấn đạn.

Một lính canh Mỹ bị cọp vồ tại ấp Calu, cách vùng phi quân sự 24 cây số về phía Nam.

— Một nữ đặc công thủ nhận đã ám sát 4 lần và yểm trợ ám sát 3 lần. Tâm ý : Quân sự mặt trận Lưu động buộc tội phản nghịch, cố ám với mục đích xâm phạm an ninh quốc gia và kết án khổ sai chung thân.

— 14 Thượng nghị sĩ công bố một bản tuyên ngôn yêu cầu Tổng Thống ra lệnh chấm dứt những hành thức khẩu chiến với các cấp hữu trách Hoa, để tránh mọi sự hiểu lầm, và để cho HK cùng VNCH có một lập trường chung minh bạch trong vấn đề chấm dứt chiến tranh.

— Phái đoàn V.N giao dịch với Ủy hội Quốc tế phân kháng trước Ủy hội về việc BV lập hai bệnh viện trên đất Mêu để chữa lính bị thương trên các mặt trận miền Nam VNCH

— Tại Hội Nghị Minh Ước Đại Tây Dương (OTAN) Thượng nghị sĩ HK Jacob Javits tuyên bố : chánh phủ HK sẽ không can thiệp nữa vào những cuộc xung đột ở V.N, ngoại trừ trường hợp có sự yêu cầu hoặc thỏa hiệp của những tổ chức quốc tế như khối Minh Ước Đại Tây Dương hoặc tổ chức Liên hợp Đông Nam Á OTASE.

16-11-68 — Hành quân Lam Sơn 265 tại Thừa Thiên, cách Huế 16 cây số về Tây Nam : 1 hầm vũ khí bị khám phá với 25 súng đủ loại và hàng trăm đạn súng lớn và 8.000 đạn AK

— Một số quân B.V. và một đoàn quân xa BV di chuyển gần Gio Linh bị trọng phếo và phi cơ HK bắn phá ; 32 tiếng nổ phụ, 1 cầm chấy.

— Cùng trong vùng Gio Linh một số công sự chiến [illegible] của BV bị phá hủy. 32 BV tử thương 1 phi cơ Mỹ bị trúng đạn.

— Hành quân trực thăng vận của quân đội HK tại Bình Dương, cách Bến Cát 8 cây số về phía Tây : 1 hầm chứa 101 bao gạo bị khám phá.

— Nhiều hầm vũ khí bị khám phá tại Long An Quận Cần Giuộc ; 36 súng cá loại cùng nhiều thuốc nổ và đạn.

— Tổng số thiệt hại của HK từ 1-1-61 : có 29.350 quân nhân tử thương, và 96.429 bị thương nặng ngoài ra, còn 88.173 bị thương nhẹ không cần nằm bệnh viện (theo thống kê của bộ Quốc phòng HK)

— Tổng Liên đoàn Lao công VN công bố bản tuyên ngôn đòi BV rút quân, chấm dứt không bỏ, ủng hộ lập trường của TT Nguyễn văn Thiệu về việc hòa đàm, và yêu cầu thực hiện chánh sách Đại đoàn kết

— Bộ Ngoại giao HK xác nhận với chánh phủ, VNCH: HK sẽ không hòa đàm trực tiếp với BV nếu không có phái đoàn VNCH, sự tham dự của MTGPMN không có nghĩa là tổ chức này được thừa nhận ; cuộc thương thuyết có thể tan vỡ nếu vùng phi quân sự vẫn bị pháo kích.

(CÒN TIẾP)

DYNACYTONE
LABORATOIRES MILLOT PARIS
Trị :
GẦY ỐM.
KÉM ĂN.
THIẾU MÁU.
YẾU GAN.
MỎI MỆT
LAO LỰC HỌC NHIỀU
DƯỠNG THAI.
NƯỚC CỐT HỘT GÀ LỘN.
NƯỚC CỐT MÁU ĐỎ. (HỒNG HUYẾT CẦU)
NƯỚC CỐT GAN BÒ TƯƠI. (SINH TỐ B12)
NƯỚC CỐT CUỐNG BAO TỬ
NƯỚC CỐT THẢO MỘC.
DO HADZER BÀO CHẾ NHƯỢNG QUYỀN
KN. SỐ 70 M ECOR 29-2-68.

Em nhớ : - khóc đêm - giệt mình - khó ngủ
UỐNG XI-RÔ
Bromocalcy!
Người lớn : HỒI MÀY DẠY NGỨA NGÁY CO GIỰT BẮP THỊT KHÓ NGỦ HỒI HỘP NHỮNG BỆNH THẦN-KINH
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY
PHÒNG-PHÚ
2030/BYT/TS-4-68

Trị : THẬN SUY ĐAU LƯNG, đái dầm, cơ thể uể oải kém ăn mất ngủ, ăn ngon, tim yếu hồi hộp BỔI BỔ HUYẾT an thần, giúp ÔNG GIÀ BÀ LÃO NAM NỮ THANH NIÊN đón đào sinh lực, ăn ngon ngủ khỏe - MẠNH
Vạn-Hồi Xuân Nhơn Sâm Bổ Bổ Huyết
Số 25, Phan Châu Trinh — SAIGON
Đông Dược Sĩ HÀ TRỌNG.
K.N.B.Y.T số : 1008 ngày 3-9-64 — Có bán khắp nơi.
HIỆU CON COP.

Dành cho Nhi đồng ĐNN

CHUYỆN CỔ-TÍCH

Đi tìm cây thuốc hườn sanh

(Tiếp theo) TIỀN LỢI kể

Hiếu Liêm ngó quanh quất thì thấy vườn nhà rộng bát ngát mút mắt. Cậu nghĩ thầm :

— Ta cần làm được hết mọi công việc ông già nhờ trước. Ta thì công việc hái cho làm thành rượu chất cũng không [illegible] và không khó nhọc bằng lúa mỉ, rồi làm thành những [illegible] mỉ.

Hiếu Liêm rời đó ra, lượm cái rựa ngôn nhỏ mà cậu thấy ở dưới chân cậu, và khởi sự cắt các chồm nho bỏ vô thùng

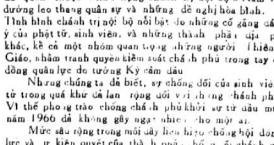

Cậu làm trong ba mươi ngày thì hái hết nho, rồi cậu đạp nho và đổ hết nước cốt nho vào các thùng lớn đông nút kín hai ngày lần lần vào hầm chứa rượu. Cậu làm việc hết chín chục ngày. Khi mọi việc xong xuôi đâu đó cậu kêu ông thần không lỗ. Ông thần hiện ra lại tức, ông xem xét các thùng chứa rượu chất. Ông nếm thử rượu của thùng thứ nhất và của thùng chót, rồi ông quay lại với Hiếu Liêm nói :

— Con là một đứa trẻ cần cần, dễ ta trả công khó cho con, cho đúng nói nói rằng con làm công không cho vì thần không lỗ của nói nay.

Nói xong ông thần không lỗ rút tư trong túi ra của ông ra một nhánh cây có hoa trắng nhưng hoa lá và nhánh đều có gai, trao bà Hiếu Liêm và dặn :

Khi nào con trở về nhà, con ước muốn đều gì thì con hãy việc hoa nhánh cây có hoa nầy.

Cậu Hiếu Liêm tuy thấy món quà tặng của ông thần không xứng đáng với công lao của cậu, nhưng cậu vẫn niềm nở mừng vui tiếp thận.

Ngay lúc ấy, ông thần không lỗ hút gió một tiếng thật lớn làm rung chuyển trái núi, và rồi trọn bức tường cùng ông thần biến mất tức khắc. Cậu Hiếu Liêm lại tiếp tục đi lên núi.

oOo

Thấy dành nói Hiếu Liêm ước lượng chỉ còn đi lối nửa tiếng đồng hồ nữa là tới, cậu rất đổi vui mừng, nhưng bỗng cậu nhớ đến lời hứa của ông già : có một cái vực rất rộng khiến cậu không thể nhảy qua được, và sầu thảm thảm thay cây.

Hiếu Liêm không ngạc lòng cậu tìm thêm bờ vực mà đi rồi thay trở lại hết ở mới hay rằng cái vực nầy bao quanh trái núi.

Cậu nói

Biết làm sao đây ta vừa [illegible] qua được chướng ngại nầy thì lại gặp [illegible] khác. Làm cách nào để vượt qua vực nầy

Cậu [illegible] nhưng đây là lần thứ nhất [illegible] Hiếu Liêm [illegible] mất đoạnh trông, cậu nghĩ cách để vượt qua [illegible] nhưng không thể ra được cách nào, nên [illegible] ngồi [illegible] vực.

Thình lình, Hiếu Liêm nghe một tiếng gầm vang rền [illegible] khung khiếp [illegible] ngồi lại thì thấy một con chó sói [illegible] và chỉ cách cậu [illegible] mươi bước.

Con chó sói tiếng [illegible] thật lớn sẵn sàng hỏi rằng :

—Mi kiếm [illegible] gì trong khu vực của ta ? Nói mau :

(Còn nữa)

Dành cho các bạn trẻ — Thơ bài gởi Minh Trí

TƯỚI HỒNG

Ngậm Ngùi

(Tăng LINH VŨ MINH) —

Tiếng ca sầu ru ngủ,
Hàng cây sầu gục đầu.
Mái trường bàn ghế cũ,
Xa cách kỉ tôi đâu.
oOo
Bi-ha mình đành xa.
Ngài Tiêm thời gian qua.
Ghi tương trong sổ nhỏ,
Mà ngậm ngùi bao tuổi.
oOo
Dòng chữ vẫn còn đây.

Xin gởi mấy ngàn bay,
Xin nhớn vào quê khác.
Giờ mới mặt chân tình.

THIỆP KHÊNH
(Tây Đô)

Minh Trí Thơ Vui

— NGỌC THIỆP VÀ L.V. MINH (CẦN THƠ) . Cám ơn lời thăm hỏi của hai em. Riêng bài của Thiệp, thì đã cố gắng lắm vì không [illegible] vần vần vần đều mà em sự. Mến nhiều. (DÀ HƯƠNG)

TRƯỜNG SÁNG TÁC

Giao mùa

của PHAN UYÊN NGUYỄN (KBC 8468)

(Tiếp theo)

Được chiều chuyện trên thành học và chăng nên muốn — mà đồng bạn là nếu hàm học (vì với lớn tuổi mà làm sao hiểu được được tiếc cao đẹp đó sự học để mà « muốn ») cũng không được vì cứ mấy tháng nay, nó là nguồn lợi tức đáng kể nó [illegible] gia đình. Cái ngày đầu tiết Được không nhiều đến trường vì [illegible] chiều, có một trong đoàn quân tiến nhiều một ngày đều trong yên.

Và ngày nay cũng là ngày cuối cùng đánh dấu một tạp nghiệp trên là « lớp bạn » của một đứa trẻ đã [illegible] vốn kiến thức mang đưa trở vào đời với mọi những [illegible], sinh ít bịch trên vai cùng [illegible] ngổ tuyệt [illegible] của thành phố. Đồng thời với cuộc đổi phiếu bạn giang hồ trong bây nhiêu năm chiến tranh thì lớp, chia nó đành gọi là giã từ để hòm nay trở thành một phế binh trở về nguyên quán với một cái chân bằng bột

(MAI TIẾP)

BÔ TRƯỞNG ÂN ghi

— Lúc chưa nghỉ được thì quên cả ăn, lúc nghỉ được rồi thì vui lắng quên cả lo.

ĐỨC KHÔNG TỬ

— Đức người quân tử như cái, điều nhân như cỏ, gió thổi thì cỏ phải rạp xuống.

ĐỨC KHÔNG TỬ

NGUYỄN QUANG LÂM Sưu tầm

— Trên đời chỉ có việc gì khó chỉ tại tâm người ta không kết nổi mà thôi.

LIỆT TỬ

— Trong cuộc mua bán lời [illegible], bạn chỉ nên dùng những tiền vàng và tiền bạc thôi

JOUBERT

SÂM CAO LÝ

Một hoạt SÂM thượng hạng hòa với NHUNG NAI cùng các dược phẩm Đông Y rất nhiều chất bổ

SÂM NHUNG SONG LONG TINH

(Nhãn hiệu Cá Bay)

Sâm Nhung SONG LONG TINH là một Đông dược phẩm BỔ MÁU mới nhất, chế thêm chuyên trị các chứng ĐAU LƯNG, NHỨC XƯƠNG ĂN NGỦ KHÔNG NGON, PHONG THẤP, PHỤ NỮ SẢN HẬU. Rất hợp cho mọi người, Bán lẻ tại khắp các nhà thuốc Vũ Đức Đông dược sĩ

THẠNH NGUYÊN nhà thuốc SUNG NGUYÊN 157 Hương Lộ 14 Cầu Tre Gò lăng bào chế. Có bán tại nhà thuốc Bảo Sanh Đường 41 Phan bội Châu — Huế.

KN 730 M. ngày 4-8-63

Gia Tính của Tam thanh niên

TAM-TINH HẢI CẨU

Bổ thận hoàn

trị :

MÔNG TINH, DI TINH, HƯỚT TINH TRẺ ĐAU LƯNG, NHỨC MỎI

NHÀ THUỐC ĐÔNG-Y VÕ VĂN VÂN

THUỐC GIA TRUYỀN TRỊ KẾT QUẢ 100/100

BỊNH :

LẬU MỦ KINH NIÊN
Không có Mủ thường, chỉ mỗi buổi sáng còn chút mẩm đỏ ở khuyu ống

Sang Độc Phong Ngứa
Nổi mực ngứa, ăn đỏ phong ngứa, nhiều, hoặc lác ra khắp mình

MÔNG GÀ HOA KHÊ
do giao hợp với người có bịnh mực ở cửa mình hay dương vật

BÀN BÀ HUYẾT TRẮNG — HỘT SOÀI

(ăn không ngon ngủ chân mỏi cái mỏi ngứa cái mực của mình Nam gái hoặc bị do truyền nhiễm nhỉ ở hàng xóm đồ nhiều.

CÓ TRỊ CÁC LOẠI PHONG TÌNH HOA LIỄU

Đại lý : nhà trong ống điếu, lỗ cổ mũi, chỉ mua và nơi sung Địa Chỉ : 561 Trần hưng Đạo Saigon Cầu Chùng số 14632
Nơi làm việc : Sáng từ 8g với 12g10 Chiều từ 3g với 7 giờ Chiều Chủ Nhựt nghỉ

CHÂN Đau nhức vì bệnh Tê-thấp
ngâm nước nóng không nhàm...
Nên dùng THẢO-NAM-SON
CÁC CHỨNG : ĐAU LƯNG NHỨC MỎI ĐAU GÂN, KHỚP XƯƠNG SHOMS-TÊ THẤP LÚNG
THẢO-NAM-SON MAU LÀNH

Các chứng ho, họng khan, ho có đàm

Ho [illegible] ngày [illegible] ngủ khó ngủ được gây yếu mệt mỏi ho đờm ho [illegible] ho phổi, ho [illegible] gây khàng đờm cần [illegible]

Phê Tạng Bửu

LÀ VẠN LINH

Các chứng bịnh về tim

Đau tim, lớn tim, hồi hộp, tim đập mạnh sáng sớm chóng vàng mặt mày, nhức đầu, đổ mồ hôi, hay giật mình, [illegible] lỗi, phải kinh hãi ai, [illegible]

THUỐC BỔ TIM

Tâm Chi Bửu

LÀ VẠN LINH

Có bán tại các tiệm thuốc Bắc và 537 Đồng Khánh Cholon KN số 609/510 18-12-1963

HO SUYỄN

Các chứng suyễn kinh niên, ho đàm ho khan, ho [illegible] ngày, ho sản hậu, dùng thuốc ho

QUẢNG AN TIÊN

(Có bán ở các tiệm thuốc Bắc)
K.N. 619 ngày 18-12-63

ĐAU GAN — YẾU GAN

Nhức đầu, mất ngủ, ăn không ngon, [illegible] tiêu, hay chóng mặt, chóng mặt, ý mệt, nóng trong mình, bồn [illegible], ngứa, dùng thuốc trị bịnh gan

QUẢNG AN HÒA số 1 để trị Gan và số 2 để bổ Gan (có bán ở các tiệm thuốc Bắc) và 169 Lê văn Duyệt Sg. K.N. 617 | 18-12-63

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

ĐƯỚC NHÀ NAM

PHƯƠNG CHÂM CỦA Đ.N.N
TOÀN VIỆT, BẢO VIỆT
HƯNG VIỆT

NGUYỆN VONG NHÂN DÂN

GÒ CÔNG

Hạ sĩ ĐPQ bị thương mù một mắt yêu cầu Hội đồng Quân Y tái phân loại để được hưởng tiền cấp dưỡng

Gò Công, ngày 24 tháng 6 năm 1971

Kính gửi Ông Tổng Trưởng Bộ Quốc Phòng Saigon

TRÍCH YẾU : V/v khiếu nại phân loại thương binh.

Kính thưa Ông Tổng Trưởng,

Tôi tên HUYỲNH THỊ NĂM, sinh năm 1950, căn cước số : 03542566 cấp tại Gò Công ngày 13-1-1970, hiện ngụ tại số 217 Ấp Đông, Xã Yên Bình, Quận Hòa Đông, Tỉnh Gò Công, trên trọng xin ông Tổng Trưởng xét cho trường hợp của chồng tôi là Hạ sĩ Địa Phương Quân Khu Hòa Đông bị thương ngày 25-2-1969 vì đạn phân hình của Việt Cộng, miếng đạn vào mắt trái (nguy con người) và điểm trị tại ông Y Viện Cộng Hòa. Kết luận vậy thương mắt mày khi ông thấy đường hầm và mắt một bị bị hưởng lên nông lu mờ.

Hội Đồng Quân Y xếp cho chồng tôi loại 2 sinh viên và đưa về Đơn vị IV Quân Trị ở Cần Thơ. Tại đây người ta bắt chồng tôi làm việc được hay không, nếu không thấy đường làm việc thì làm đơn xin giải ngũ.

Chồng tôi chỉ cần một mắt rất lu mờ đi đâu vì công dân đã, thì làm sao làm việc lại được nên chồng tôi đành kỷ yếu vào đơn xin giải ngũ (cc. làm đợt trở lại nên phải vào Bệnh Viện Chợ Rẫy để mổ bỏ trong mắt bị thương và hiện nay chỉ còn một mắt rất lu mờ.

Những anh em thương phế binh loại 3 còn được trợ cấp hàng tháng, phân loại hai (2) thì là thiệt thòi trên đi.

Đã được công binh trong việc phân loại, binh sinh ông Tổng trưởng vui lòng chấp thuận cho chồng tôi được ra H.t Đồng Quân Y để cấp phân loại lần thứ nhì.

Trong khi chờ đợi sự chấp thuận sin ông Tổng trưởng nhận nơi đây lòng chánh kính và biết ơn của tôi.

Kính đơn,
HUỲNH THỊ NĂM.

BÁC-BIỆT CỦA ĐƯỚC NHÀ NAM

Từ Ước pháp mới 19-6-65 đến Hiến pháp Đệ nhị Cộng hòa 1-4-67

NHỮNG NẠN NHÂN CỦA THỜI CUỘC

của PHƯƠNG KHANH

64. — 4 Sinh viên bị bắn chết, 1 sinh viên bị thương nặng

Vụ thảm sát đêm 4 rạng mặt 5-7 1967 làm 4 sinh viên chết, 1 sinh viên bị thương nặng (sinh viên trường Thanh niên Phụng sự Xã hội) lại cung làm xúc động dư luận quần chúng hơn những lần trước. Liên hệ vụ (6-7) ban Đại diện Sinh viên TNPSXH cần tới nhà báo Thân Chung rao cho rất mặt bức thư ngỏ kể lại sự thảm sát đêm trước. Lúc bấy giờ, báo chí còn bị đặt dưới sự kiểm duyệt gắt gao, nên bức thư ngỏ đã không công bố được. Nay nhân dịp kỷ lục thăng vụ án tốt tầm, tôi thấy cần đăng nguyên văn ra, để Dư luận rộng rãi phán xét :

Ban Đại diện Sinh viên Trường Thanh Niên Phụng sự Xã hội số cũng đau đớn báo tin buồn đến tất cả các bạn Thanh niên, sinh viên và học sinh công thân bằng quyền thuộc, toàn thể đồng bào có quý vị ân nhân trong cũng như ngoài nước biết rằng :

- Vào hồi 0giờ30 ngày 5 tháng 7 năm 1967, một toán sinh viên TNPSXH đang đóng trại thực tập hè 67 tại Ấp Bình Phước II Khu A Xã Hiệp Bình, quận Thủ Đức (tỉnh Gia Định đã bị một số đông thanh niên có vũ trang vô bắn trên 3 sinh viên sau đây đến đã khiến nhà trại và bắn chết tại chỗ 4 sinh viên. 1 sinh viên còn bị thương nặng :

1- Hồ Ngọc Tuấn (tăng sinh) chết
2- Võ văn Thy (tăng sinh) chết.
3- Lê thế Linh (Nam sinh) chết
4- Nguyễn Việt Hùng (Nữ) chết
5— Hà văn Đạnh (tăng sinh) bị thương nặng.

Chúng tôi cũng cần nhắc lại rằng trước đây hơn 20 ngày, một toán sinh viên khác của chúng tôi đang đóng trại tại Ấp Bình Quới A Xã Linh Đông, quận Thủ Đức, cũng bị một toán thanh niên có vũ trang vào vây phòng trại bắt đầu đi 8 người (4 tăng sinh và 4 nam sinh) đến nay vẫn còn biết sống, chết nơi nào. Vì cũng trong thời gian nói trên, những toán sinh viên khác cũng bị hăm dọa y cùng.

Đúng trước sự bạo hành mà cho đến con người mà lương tri đều đau cùng không hề chấp nhận được, chúng tôi chẳng biết ở đâu gì hơn, chúng ít cũng hỏi thăm chân cách người Việt giết người Việt» cùng ngày cùng trở nên thảm khốc và liên họ. Công như những cuộc tàn sát bằng lựu đạn trước đây tại trường Thanh Niên Phụng sự X Hội mà nhà phân người chết chưa nguội, kẻ đồng thì chân thể những người vô mang là lần nữa chúng tôi xin long trọng minh các rằng, chúng tôi xin nguyện thề bao giờ cho hết những kẻ vong sinh chúng ta, nhưng là không lúc nào dung bạo lực để trả lời với bạo lực đâu là đối với những kẻ vong sinh chúng ta là kẻ phá mà hay cần tiêu diệt.

Chúng tôi cũng xin nhắc lại lời cam kết ngày xưa đâu rằng, con người bắt cứ xuất phát từ đâu cũng không bao giờ là kẻ thù của chúng đâu. Vì những là bắt cứ bạo động của chúng ta vẫn là vàng mà bắn tay cũng thích ứng cách vàng chứng ngăn đó đâu, bao giờ, đến nơi, đến chúc — bao giờ cũng vẫn là kiểu cầu cứu

[illegible]

hỏi và nước mắt, chúng tôi kính xin các bậc Phụ huynh nhân quan quốc cũng những đoàn thể tôn giáo, các cơ quan văn hóa, xã hội và các nhà nhân sinh trong cũng như ngoài nước hãy tích cực giúp đỡ chúng tôi hồn vững niềm tin và tiếp vị sự mong mỏi dân tộc và tổ quốc Việt nam đang đợi hỏi.

Cũ xin được Tạ Ơn sự giúp đỡ rất cả.

Saigon ngày 6 tháng 7 năm 1967

Ban đại diện Sinh viên Trường TNPSXH,

Bạn đọc ngỏ viết Trường TNPSXH, Đã chịu đựng 3 lần vào thăm xét, bắt các cả vụ hiếp, ấy vậy mà anh chị em vẫn tiếp tục vô mạng... Đó mới là chưng anh hùng, con đ n tộc.

oOo

Trả lời ông Phạm văn Kiằng, số 50/14 Khu 2 Lưu gia 1 Lý Cầu Đất Long An. PHƯƠNG KHANH là bạn đồng của một kỷ giả gần chỗ không phải có PHƯƠNG KHANH.

(Sự tiếc lắm nay không nêng ông, mà kể cả ông Phụ Tá Tổng Trưởng Bộ Kích Tiến. Vậy ông hãy đi phải vào đơn tính cách T. phải xét, hãy bỏ — Lời Tòa Soạn ĐNN.

GIÁO-DỤC

Sau khi các nữ giám khảo Tú Tài I TẠI CẦNTHƠ BỊ BỐI LỘ ĐỒ THÀNH HỘI GIÁO GIỚI SAIGON

YÊU CẦU GIÁM KHẢO CẦN THƠ

tiếp tục chấm bài thi

để phụ huynh học sinh khỏi nóng lòng chờ đợi kết quả

ĐTHGG đã yêu cầu chánh quyền điều tra vụ bể bối ở Cầnthơ

SAIGON.— Tiếp theo nguồn tin của thăm xã tu TV đăng trong ĐNN hôm qua về việc Tổng thư ký Tổng Hội Giáo Giới VN kêu gọi Hội đồng chấm thi Tú Tài I ngưng 3 ngày để ổn cầu Bộ GD thỏa mãn nguyện vọng của Giám khảo Cần Thơ, hôm nay Đồ thành Hội Giáo Giới, đã quyết định lại như sau theo bản tin của thông tấn xã tư TMN :

— Yêu cầu chánh quyền lo soạn một tiện nghi cho các vị Giám Khảo trong khi họ đi công tác trong các kỳ thi.

— Mặc dù dưới quy của giáo chức đã bị chân thương chung con người giáo chức luôn luôn hướng về đại sự và đã đóng góp cho những kết thúc, y thức e những hành động ngu xuẩn đại dột lầm lỗ ra sự thù.

— Đối với vị Thủ Trưởng Cần Thơ, ĐTHGG đã cử Giáo Sư Hoàng Ly Phúc (Tổng Thư ký ĐTHGG) thường xuyên tiếp xúc và nhận định vị Thủ Trưởng đã tỏ ra có thiện chí và thiện chí đối với các giáo chức và công tác.

— ĐTHGG yêu cầu qui vị đồng nghiệp trong Hội đồng Giám Khảo Cần Thơ không vắng mặt trong suốt thời gian chấm bài thi để giúp học sinh đỡ tốn phần nộp vì sau lưng các qui vị vắng của Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu.

— ĐTHGG quyết tâm bảo vệ danh dự và quyền lợi giáo chức tăng mọi giá kể cả tính mạng mọi trường hợp nếu quả vì bị danh dự và quyền lợi của giáo chức bị chà đạp. (TMN)

Xem tiếp J trang 4

TÀI-CHÁNH

Hành pháp đã đề nghị Hạ viện triệu tập phiên họp bất thường để thông qua dự luật

Miễn thuế lương bổng cho quân nhơn và công tư chức, nhưng..

SAIGON.— ĐNN «5 ra ngày 13.7.71 đã — loan theo nguồn tin TMN, ông chủ tịch Hạ Viện đã gửi văn thư yêu cầu Hành pháp ban hành sắc lệnh tạm ngưng khấu lương thuế lương bổng của quân nhơn, công tư chức.

Xem tiếp J trang 4

BẦU CỬ DÂN-BIỂU

NS Lê Tấn Bửu tiết lộ :

3 ĐẠI TÁ TỈNH TRƯỞNG ĐƯA 3 em ruột ra tranh cử

tại tỉnh mình ở Miền Tây

của TIỀN LỢI

SAIGON (TL),— Sáng 16-7, Nghị sĩ Lê tấn Bửu cho chúng tôi biết sẽ một trường hợp rất giống nhau là cả ba ông Tỉnh Trưởng ứng hộ ba em ruột ra tranh cử Dân biểu tại tỉnh mình.

Đ. tá Đại tá Tiêu thanh Nhân Tỉnh trưởng Kiến Phong ứng hộ em là cựu Trung úy Trần thanh Triệu ứng cử viên nay bỏi trong quân đội bể bối nhiều. Còn ông tỉnh trưởng trước kia ở Kiến Hòa bị tố thêm những nếu như một thể nào đó (NS Bửu biết số nhưng không muốn nói ra) nên ông mới được chuyển về Kiến Phong.

21 Đại tá Hoàng đức Nhã tỉnh trưởng Bạc liêu đưa em ruột là 6. Hoàng đức Nhã hiện là bí thư của TT Thiệu ra tranh cử ở Bạc liêu.

37 Đại tá Lê chí Cương Tỉnh trưởng An Xuyên (Camau) đã đưa em ruột là luật sư Lê chí Hiếu xuống An Xuyên để ra tranh cử dân biểu.

Chắc chắn sẽ đắc cử !

Nghị sĩ Bửu nói tiếp :

— Vấn đề đặt ra là ba người anh đưa ba người em ra tranh cử dân biểu mà đương nhiên đắc khoa.

Tiếp theo F trang 8

Mỗi ngày đọc **Đuốc Nhà Nam** *tờ báo đúng đắn*

ĐẶC-BIỆT

Thêm nhiều chi tiết mới lạ khủng khiếp về

CUỘC ĐẢO CHÁNH HUT

rùng rợn ở Maroc

* Cựu tổng trưởng Pháp Louis Joxe thượng khách của vua Hassan II chứng kiến cuộc thảm sát

II.— Sau bài tường thuật của báo « La Dépêche 5 Maroc » về cuộc đảo chánh này mà chúng tôi đã đăng trong số báo hôm qua, báo « Le Monde » ở Pháp đã đăng lời tuyên bố của Tướng Maroc Oufkir như sau :

Cuộc âm mưu đảo chánh nầy đã chuẩn bị từ hơn một năm nay.

Người cầm đầu cuộc đảo chánh không phải là tướng Medbouh, mà là Đại tá Ababou, cựu huy *tướng* tướng Hạ sĩ quan ở Ahen-oumou.

Tướng Oufkir cũng cho biết cuộc đảo chánh thất bại vì quân đội không tham dự, phe nhỉ-lan chỉ lợi dụng các lần thăm viếng chính thức của Vua Hassan để ra lệnh những phụ binh không trong cuộc đảo chánh như sau :

«Lúc phe đảo chánh nổ súng, tôi ở cách xa thượng hoàng cung. Tôi tưởng đó là một thời lạ ở vô nầy. Cho tới khi một người Pháp tên Perrier hoặc nhơn viên của hãng Thông tấn Pháp bị trúng đạn, mà gục giữa những bàn tiệc tôi mới nhận định được là có biến loạn xảy ra.

Lựu đạn nổ ầm ầm trong sân. Những người nhỉ lan lợi dụng lúc đó những thượng khách đang chạy ra cho chạnh. Người đầu tiên ngã gục xuống, đương là giáo sư Hamed.

Bảy giờ các thượng khách chạy ngược trở lại. Bạn người nhỉ lan trên vào hoàng cung. Cố chết, và bắn đông cũng bu cho thấy rõ ràng họ đã bị cho uống thuốc kích thích, trở nên hung hăn và dữ tợn.

«Những người từ thường và bị thương nằm dấy phía cửa vào hoàng cung và trên sân thượng hoàng cung.

«Tôi chạy trốn trong một căn phòng rộng dưới đất.

«Cảm vua Hassan được đưa đến một phòng cùng lầu thứ nhứt.

«Chúng nhỉ-lan đưa khẩu súng lên. Nhưng sau đó, bọn người ấy hoàn đã lự xuống bắn. Tôi nghe thấy bọn chúng bắt tôi phải đi lên lầu thứ hai. Tôi bước lên 3 bậc thì bọn chúng bắt tôi phải đi xuống. Tôi đã

SINH-HOẠT VĂN-NGHỆ • SINH-HOẠT

Giao cảm giữa khán thính giả với Nghệ-sĩ Tân Cổ Ca Nhạc, Hát bội, Cải lương, Thoại kịch, Vũ, Điện Ảnh — Tìm tòi xác thực — Phê bình công tâm và xây dựng — Một bộ Biên tập riêng gồm HUỲNH CÔNG MINH, TIỂU SINH, HOÀNG SƠN VIỆT, PH. TỪ ÁNH, TRẦN THẾ VINH, HỒNG LANG, TR. NGUYỄN VĂN, cô ĐA HƯƠNG, cô THÚY VÂN, dưới sự điều khiển trực tiếp của TRẦN TỪ VÂN và MINH TRÍ, phụ trách.

SÂN-KHẤU

Bé Thanh Thanh Tâm : một kỳ tài
của TRẦN TỪ VÂN

Một điều viên nhỏ lại nổi trong thoại kịch « Mưa Bão » do ban Kịch « Nắng Mai » của ông Nhu Mai diễn trên Tivi (phát lúc đến 10.7) không thể có Kim Tuyến (thầy giáo thiện là LYNH TRANG) Kim Hoàng Điền Hương hay Bạch Hạc (cũng không phải Nguyễn Sang, Kiều Hàng Thanh Việt hay Hương Sắc mà là... bé THANH THANH TÂM.

Em bé này thế là... bé, có lẽ chỉ nhỏ nhưng tuổi số các em bé điển hình trên màn ảnh nhỏ, lối 5 tuổi. Người ta phải ngạc nhiên khi bé Thanh Thanh Tâm là con nhà ai cũng những đã đạo đi mà còn biết diễn kịch với đầy đủ nét của cái tuổi hồn nhiên vô tư. Như một kịch sĩ tinh nghề ? Đó là nét đặc điểm lý là chỉ thấy nơi riêng mà được gọi là Thần Sắc ?

Nhưng rồi, sự ngạc nhiên kỳ dị bởi phần nào khi được biết bé gái Thanh Thanh Tâm là con đào lồng của vợ chồng nghệ sĩ NAM HÙNG và THANH THANH HOA. Đúng như lời người thường nói : « Con của nòi lương phải có ngày nên người ». Đó ngay bé Lý con nhà nghèo, mà bé học bài vì cảnh sống thiếu vắng ta áp đảo, Ai bảo mẹ bé ra đi để ở lại sống với chồng mà xem hầu lắc nào cũng hoàn vọng người mẹ không biết đi đâu, sau đó bé đau phải nhọc bác. Tạ lỗi ... thầm ... vì cha bé đang chạy lo cho mẹ thì vẫn biên biệt phương trời nào!

Vả đây mới là lần bé Ly cho mẹ hơn bao giờ, nhớ hàng xóm kêu chu đáo, hàng nước mắt của đám sinh viên vương tình hạn.

Với tài ca, đàng vai đóc giọng, nghịch ngợm hiệu nông nói không khó, cái khó là đóng sai đàn kích và phải diễn y hệt bằng nước mắt. Cái đau trong cảm bé Ly trong kịch « Mưa bão » đã được Thanh Thanh Tâm diễn tả rất tình, y như một bé Ly người đời, không có chút gì gượng ngập vụng về và không thấy có nét gì gượng... hết.

« Mưa bão » gồm 5 màn 4 cảnh (trong đó ... màn hát là ngoại cảnh) chương riêng màn nhi phải nói là « một màn của bé Thanh Thanh Tâm », mặc dù bên cạnh em có Kim Hoàng (bà Liên). Chính màn đó, Ô.Th. Tâm là đã đóng ngay vai trò hàng kỳ tài thiên phú, giúp bà người xem một cảm giác THẬT và một sức động mạnh mẽ đến Thầy, Thiếu và thết thà như ấy.

Tiếng kêu như chim non, lời nói biểu bạn phát xuất từ ... mà không nhọc vết đi mà rõ ràng lẽ thì vẫn được nhẹ nhàng, cái phơi dáng là trong thực đó đối với đưa trẻ tuổi con quê non thì phải gọi là một thiên tài cho kẻ ngồi bàn là chỉ đọc sự luyện tập mà thôi. Suốt trong bao màn, qua nhiều điểm lớn, bé Th. Th. Tâm đều thoại rất sự nhiên đúng với người tiết kịch, không vấp một tiếng, không hớt một lời. Kiến thường bé thuộc vòng giới cũng chưa đủ mà phải ghi nhận sự không mình vượt trên « Th. Th. Tâm. Đương như mới lần đầu nhau, « bé nây điển kịch trên Tivi. Nếu đúng vậy, của nhau mới điều lạ.

Trước đây, chúng tôi đã ngẫu chiếu bạn khen con của sự chống Nam Hùng và Thanh Thanh Hoa là sắp chạy để thương lắm. Hôm nay, ta như nhớ chúng tôi nói sau chào điển kịch Chúng tôi đã biết rõ hiểu đưa bé « con của cái lương ». Nhưng với Thanh Thanh Tâm phải gọi là « con của con cái lương... tự lực biệt. »

Nghề đào, vì sự chống lại lao đó và chân thể, nhưng thế ta vẫn cho mà đến nay, bé Th. Th. Tâm chưa được đi học (Đu sao, phải lo sự học tranh cho con chứ !).

★

Thêm một Bé Thiếu nhi nữa của kịch trại Đô THÌN hàm 17.7, mang « MÂY HỒNG. Thanh phân nhân vật ở diễn viên ... Mây Hồng, ở bên là cô chương trình Cảnh sát Công lộ mang tên Cô Hồng Ngọc Hoa. Anh Hoàn của bên « Mây Hồng » là Văn Hùng. Nội dung chương trình gồm Hoàn, Sang, Ca, Đơn và Hồng Ngọc Hoa, Hoàn giúp Thiếu Nhi về vụ đưa Công lý và sau hết là Hồng ngăn ngừa và giáo dục.

Dự nhy cũng nên biết, hiện Đại Đô có ... 47 bạn Thiếu Nhi, đã là Lê văn Khoa, Quý hương VN, Hoa Thế Hệ, Hoa mà chơi, Trương Giang, Xuân Phát, Tuấn Xanh. Nay thêm Mây Hồng nữa đó.

Trong kịch « Kịch và Đời » ở màn nhỏ, cảnh sân khấu của Hồng Nhiên Quốc Gia, Trung (Lê Tuấn) và em gái lên gặp ông Trưởng ban kịch (V. Duc Duy). Bàn có một vụ giới thiệu. Trong nói với em gái (Bích Tuấn)

— Anh giới thiệu với em, đây là ông Trưởng Ban.

Ông Trưởng Ban chân Bích Thủy (vai Hoa), tôi sau đó Trung mới tiếp.

— Thưa ông Trưởng Ban, đây là em gái của tôi.

Hàng đó Luân Tố (đóng Lê Tuấn) nói Phúc và giao bắt buộc phải giới thiệu người kém nhiều, nhỏ chức cho người trong tuổi trước, rồi sau đó mới giới thiệu người có tuổi sau nhé !

Mỗi ngày đọc **Đuốc Nhà Nam**

ĐÀI PH.TH.

Nhà thơ Nhất Tuấn, tân Giám Đốc Nha VTTT (Đài Phát Thanh Saigon)

Đúng như trước đây BNN đã loan tin khi ghi nhận việc ông TT Thông tin Ngô Khắc Tính đã ký bổ nhiệm một số viên chức cao cấp tại Nha Vô Tuyến Truyền Thanh mấy tiếng đồng hồ trước khi ra rời Đài TT, vậng ngay cả vị Giám Đốc đương nhiệm ông chưa nhậm sở tại vị lâu đài.

Đầu hôm nay, tin viên đã được xác nhận bằng việc Tổng trưởng Thông tin TRƯƠNG BỬU ĐIỆN đã ký bổ nhiệm một nhân vật mới về thay thế ông NGUYỄN RỠ giữ chức vụ Giám Đốc Nha VTTT (Đài phát thanh Saigon) kể từ ngày ba 20-7.

Tân Giám đốc sẽ là Thiếu tá PHẠM HẬU, cựu trưởng đài Nha Trang, nguyên trưởng phòng Điều hợp của Đài Saigon và cựu quản đốc đài phát thanh quốc độ. Hiện nay ông phục vụ tại Tổng Cục Chiến tranh Chính trị, nhiệm sở ông giữ từ ngày tốt nghiệp kh. a Tham Mưu Cao cấp tại Đà Lạt sau khi từ giã chức quản đốc Đài phát Thanh Quốc độ.

Thiếu tá Hậu người thấp mảng một sĩ quan CTCT lão niên cũng còn là một người quen thuộc trong giới văn nghệ sĩ đoàn cải tân NHẬT TUẤN nhiều tháng không bao 10 năm trước với những tập thơ phổ thông mang tựa «Thuyền chông Mình». Khám phá giả hình đến đạo gần đây còn biết rõ ông mà những bài thơ được phổ nhạc mà một trong những bài đã là « Con Qui Lay Chúa Trên Trời » của nhạc sĩ Phạm Duy.

Đây rõ con đường thăng tiến đầy hứa hẹn của Thiếu tá Hậu tiếp tục, duy trì tâm hồn văn nghệ trong người bởi chỉ có tập ông mới đã khác năng cải tiến toàn bộ phương trình văn nghệ giới trí của đài trong vòng vài bốn hoặc khó khăn.

Ngoài ra, nhân dịp này cũng xin giới thiệu ông Tân GĐ một số văn nhân nổi « Nha VTTT ; làm sao cấp phát lương lậu thật điều hòa cho nhân viên nghệ phát thanh. Đu thiếu chi đến đều chỉ khiến viên nghệ sĩ vẫy cũng không « vực dậy được » nếu không « vực dậy » điều hòa. Chắc thiếu và thết ở cũng đồng ý điều đó ? ?

THOẠI KỊCH

Ban «Tự Do» với « Kịch và Đời »
của MINH-TRÍ

Đêm thứ tư 14-7, ban « TỰ DO » vừa trình diễn ra mắt vở kịch tân ly mang tên « KỊCH VÀ ĐỜI » gồm 3 cảnh 5 màn của LUÂN TỐ (phát chăng đây là bút hiệu của LÊ TUÂN, đọc lái ra ?) với các diễn viên Bích Thủy, Hoàng Ie Dung, Vũ đức Duy, Phạm đình Sĩ, Nguyễn trọng Tài và Lê Luân.

MÀN NHỨT (cảnh nhà anh em Trung và Thu) — Trung (LÊ TUÂN) một thanh niên thích đọng kịch, mặc dầu chưa diễn lần nào song anh thường tập luyện Tây mình trước gương lớn tại nhà. Thu (Bích thủy) cô học kịch trị trường QC Kịch nghệ, cô khá năng diễn xuất và hiểu rành về kịch.

Một hôm, bạn của Trung là Huy Hùng (NGUYỄN TRỌNG TÀI) tới kêu anh đến thi Việu Quốc Gia (ở đầu vậy, Luân Tố ?) để giới thiệu anh với ông Trưởng Ban Kịch với ý định sẽ cho Trung một vai tuồng nào đó trong vở kịch Huy Hùng đang tập dợt. Cô cố Thu đi đi...

MÀN HAI (buổi tập kịch tại Hi viện QG). Hùng dẫn anh em Trung và Thu với giới thiệu với ông Trưởng ban kịch (VÕ ĐỨC DUY). Thay vì ngày vào đã tập Hùng xin phép cho Trung bắt ông Trưởng ban nhờ cô Tiêu đăng thế cho Thu cô diễn viên « Ngọc Lan » nói là để cô người đó điểm mà tập cho Hùng, sang ở, Trưởng ban tập... cho Thu Lưu bơn Lớp ... kh. ng lớn quan chuyện kịch lại kéo dài hơn 20 phút ! ... do. Hùng mới... thế lắt vô ... Tạ Tuấn.

Ông nay nhận lời và giao cho Trung vai tài khiêm nhường, không ý đến thoại chỉ xuất « lên xem » ấu khẩu không đây ! phải đúng lắt, đi từ cái ... cảnh nhân nhân qua lại rồi đi thẳng vào lu ... Đó là vai một cảnh sát viên ở ... tuần.

Vai trò chỉ có vậy thế mà Trung không sao diễn được. Lúc thì anh đi vẫy chân rung đùi, lúc lại đi cùng người như điên khùng. Ông Trưởng Ban phải chịu khó chạy ra ngoài sân cho anh anh đến phía « cảnp » ... phải nhớ mình là cảnh sát. Trung nghe theo, vẫy lại ... « T i là cảnh sát, tôi là cảnh sát». Đúng lúc ấy, người đương « tiếng là «Cuộc» I Diễn viên Trung, vì nhớp đâm tên đình cảnh là anh C.Sát, chạy ra ra tên chạy, trước sự ngạc nhiên Ông Trưởng Ban, Hùng và Thu. Kết quả anh Trung được lại tay đã cho thoát, nhưng bù lại anh đã lấy lại được cái b p trắ cho nơn nhân.

MÀN BA (nơi vô cảnh của nhà của anh em Trung) Anh nay cho đang đau đớn vì cảnh, anh vẫy vùng lại thì Huy Hùng đến. Một màn giải thích Sau đó, Hùng ra đi rồi vô lại đã bắn tin là vai cảnh viên vẫn cần gấp cho Trung, vậy chín giờ sáng mai Trung hãy đến Hi Viện Quốc Gia (nơi cái nhà bà tìm nay được lập đi lập lại nhiều lần, mặc dầu trong kịch nay, cũ đoạn nào đó ... ...) ...

MÀN TƯ (cảnh sân khấu) (hàm một vai mới, Nữ diễn viên Thu Thủy (Cô HOÀNG LÊ DUNG). Vai nữ đã thừa mà của chuyện gần và việc phát hành kịch nghệ, vẻ thái đ... của nghệ sĩ đều vui những lời thể hoàn giữa ông Trưởng ban, Huy Hùng và Thu Thủy cùng thêm của Trung rồi thì được hoàn là vai cảnh sát viên đã được giao cho người khác rồi ! Ngăn nghề I cấp... ông trưởng ban nhờ ta trong kịch còn vai đó đang chưa có người đóng nên trao cho Trung để gọi là « giúp anh » Trung bạn bè nhận lời.

Đây cũng là I vai cảm mới trên đã đang, miệng nhai kẹo cao su Mỹ, bước vào quán rượu, miệng vẫn hàm, nhìn sung quanh không thấy « địch thủ » ; bên những vai kịch kích đóng đây bỗ đã ra. Lê trên nhiều, Trung đang nằng khi ... ở trước Ông Trưởng ban lại phải chỉ vẫy đến anh « nhập tâm », và trước sự quy vụng vẻ của Trung, Ông Trưởng Ban thất vọng bảo : « anh hãy đi ra ngoài mà xem đu đang nó làm sao ». Thế là Trung làm thiệt lại ... đi...

MÀN CHỐT (cảnh văn phòng cảnh sát trưởng) Trung bị bắt và thân lúc của ông Cảnh Sát Trưởng (PHẠM ĐÌNH SĨ) Trung phạm tội Đu đang... mặc ác ... ... bỗng... khác bên ngoài, và đành lộn người công ... Nhưng chưa Trung thoại lại ... ...

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

TÍNH HOA NƠI VIỆT

CHỈ-SĨ TRÊN ĐƯỜNG DUY TÂN CỨU QUỐC

của NGUYỄN-BÁ-THẾ

(TIẾP THEO)

14. Đêm chuồi ngày qua

tình thương bủa khắp

« Máu quốc dầu gành mấy đoạn đau »

« Người ưu thời mẫn thế chẳng bao lâm, mà người bất tiếng mua danh thì đây đường chật ngõ. Giọt nước mắt khóc vẫn đêm ngày chan chứa mà xem cho kỹ thì rất là nước mắt gừng, tiếng chuông trống kêu hồn vẫn trong ngoài dồng dã mà nghe cho tới nơi thì rất là chuông trống trở hội. Ngoài miệng thì ái quốc mà trong bụng vẫn là đồ các kẻ khánh mây day, khi trước mất người vẫn ái quốc mà đến lúc đêm khuya thanh vắng thì tính toan những việc chó sẩn chim mồi.

« Cha ôi! Trời ôi! ái quốc thế ru 5(...

« Đã biết nước là mẹ ta, thì dầu bi sinh ta với nước mà ta không quên, trong đó trí chí có nước, ngoài việc nước, ta không màng gì lợi, ta không thiết gì danh, nhiệt thành thế nầy mới là ái quốc, ái quốc thế nầy mới hay cứu quốc. Ruột tằm máu quốc thế nầy sống thác với non sông dụ sắt lòng son chẳng lựt sớm vì mưa nắng, nhiệt thành như vầy người nước ta có khó gì tự ấp dầu.»

Những đoạn văn trên đây, chúng tôi trích dẫn trong quyển « Cao đăng quốc dân » (di cảo của cụ Phan Bội Châu nhà Anh minh xuất bản, Huế 1957) Chúng ta nhận thấy dù trong cảnh bị giam lỏng cụ Phan Bội Châu vẫn hướng về quốc dân mà phụng sự bất cứ nói gì, viết gì, cụ vẫn giữ vững phong độ của nhà cách mạng từ cách của người chí sĩ.

Hơn nữa, nên chẳng ta biết rằng: «Cụ không dùng một vật gì ngoại hóa, không bao giờ nếm vào miệng một chút thuốc gì lúc cảm bịnh » (Đặt sự cụ Phan Sào Nam của Anh minh Huế 1950 tr 59) chúng ta chẳng cảm thương cụ vô cùng Cụ không dùng đồ ngoại hóa, để biểu lộ thái độ không xu phụ ngoại bang. Cụ không dùng thuốc khi bị bịnh từc là cụ không tiếc gì thân có sống thừa mà thật ra cụ có sống thừa đâu. (ở nơi của cụ vẫn còn ích cho dân cho nước tại nhiều.

Dòng cảm nghĩ của cụ liên miên bất tuyệt và luôn luôn xoay quanh vấn đề quốc dân sinh. Thơ phú của cụ bất cứ dưới đề tài nào cũng chứa chan tâm huyết thương nỗi xót giống. Như tự an bạn cho lịch sinh mỗi cụ lộng bậc khéo tuyệt :

Qua một niên rồi tới một niên.
Thầy trường lịch mới ngậm ngùi duyên.
Đêm hồng dầm lắc tân giành chủ
Ngày Phấp ngày Warm Dưới đội trên.
Kẻ thăng chạp ta dầu cái xuống,
Trông mù xuân hồng mắt dương lên.
Ơn người tăng lịch cho mình biết,
Nhân phải lâm sao định thăng thiên.

Cụ bằng tim cảnh gây xúc động nơi lòng dân chúng để cảm nghĩ đến thân phận mất nước, bị trị mà vùng lên tìm đường sống. Khi Việt Nam Quốc dân Đảng thất bại 13 liệt sĩ lên đoạn đầu đài ở Yên, Bái và nhiều người bị tù đày nhiều nơi bị tàn phá cụ rất lẻ làm bài văn tế có những câu kết đầy thương đã man tàn bạo :

« Than ôi! Dân nước mất nghĩ chăng đau quá Đế, trên kiến, mỗi lẽ chôn hơn, Giặc có quyền thương tới ai đâu ? sống đọa gươm dao thói mặc ý.

« Sống Âu Á hai mươi năm thế kỷ, Cuộc bể dâu trải mấy phen nay.

« Trói tay chân pháp luật là đây Bưng tai mắt văn minh tính vỗ.

« Đau nông nỗi mấy năm gần đó, tư bản vùng quyền Pháp quá sức hoành hành, Nên anh em sầu triệu xứ mình, đảng Việt nam quốc dân là dường tự vỡ.

Lòng yêu nước giốc lòng trời đã ai xui ai, Thỉnh thương nòi vân tính loài người tội gì mà tội (...)

« Đoàn già lủ bỏ xương chất ngổn ngang thâm hại ấy vì sao ? ơn khai hóa vài trăm khâu cháo Mẹ gọa con côi mấu sót tên mạn... sự tinh thôi quá ngán, quyền tự do mấy chục quả bom

« Đã dành tan lấp bùn chôn giữa nước lửa chỉ là mồ dân Việt, E rửa trôi cùng dân biết, ngoài non sông đâu tế cảnh nguồn cao,

« Thương ôi ! gương cũ treo cao, Cuộc sau gộp tính.

« Hàm lâm triệu nay ai còn tính mạng, thịt dầu dao hà phải điềm vui. Toàn ba kỳ mười triệu dân nhân tai, chim ngoài lưới phải lo dường sống.

« Hãy vì dụng mà khéo càng vô dụng, duy mong mỏi dòng Hồng giống Lạc bà con anh chị rập một lòng gìn giữ mầu tiên vương.

(Mai tiếp)

THẾ THIÊN KHẢO LUẬN

NGUYỄN TỬ QUANG

HÀNH ĐẠO

XXXIII.— LẠI « MÊ HỒN TRẬN » TRONG GIAN PHÒNG VẮNG, BÊN LÒ SƯỞI ẤM VỚI CỐC RƯỢU NỒNG, DÂM PHỤ ĐẸP VỚI TRAI TƠ.— — MỘT LỜI MONG CẦU : « RÀO KÍN, CHỚ NÁO CHUI LỌT ! »

(Tiếp theo)

« Rào kín chớ nào chui lọt » *thì là tuyệt ! Càng suy gẫm càng thấy hay, thấy thích thú ấy... ôi cười khi nghĩ lên vài lời thơ « hại nghĩa » của nữ sĩ tài ba của ta là Hồ Xuân Hương ! Võ Tông là hạng cổ biên, thế mà áp dụng đu tư ngẫu ý tự thật sát thực cảnh. Nhưng ngoài thuật chuyện nữ đi cùng hàn khách như trên đã nói : Võ Tông tuy là hạng cổ biên ăng ở biên nhưng thường dùng những lời thanh bai tao nhã, không lẽ đặt vào người chi dầu dầu có tội lỗi, cũng không nên « uế » bằng một câu quá cay, chua, mặn, đắng... có vẻ thô nhơ thế ? Hay là phần vì quá thương xót thân phận của anh, phần ở quá ưu ái gặp người chi dầu là có mối tố nhũng không lẹp, lại giữ thói trang hoàng với chồng là một em chồng.*

Giữa chị dâu, em chồng đã có một bức tường lễ giáo, đạo lý cách biệt, thế mà người chị dâu tức đám trèo tường vượt qua... như vậy, đối với những kẻ bên ngoài, ngày chị dâu nầy rất đã dùng đã rào thưa hay kín ngăn cản rào thưa nào, cho chả được thong thả, tự do chui qua ! - Con nhà chồng mới đúng lời chanh chua, lay nghiêm như thế. Còn người không biết lắm sẽ tất phải dùng nặng lời chăng ?

Vì mượn nhiều bản dịch để làm tài liệu, lại lấy hai câu điển thích (thay vì dụng mỹ) nên cứ ghi vào đây, ở bạn đọc tùy nghi sử dụng, xem chăng hỏa hàn hay Võ nên dùng câu nào ?, Kể cũng... lếu thật, nhưng cũng cứ cui

Vì lời « cầu mong » này của Võ ông, khiến Kim Liên thẹn đỏ mặt. Rồi giận quá hóa hung, ả đã ra « giận cá chém thớt », quay sang tấn công tơi tấp Võ Đại, ả xỉ xói :

— Giỏi chưa ! Em của mi nó làm tài khôn, hơi ít nếu ta đó. Chắc lũ anh em mi rập đặc vứt nhau để làm nhu ở hôm nay. Mi không nghĩ lại từ khi ta gả nghĩa vợ mi, nào ta có làm điều gì tồi tiếng đê nhục cho mi ?

Võ Tông đỏ lời :

— Tầu lầu hiểu lắm. Tốt không hề có ý nói xấu ai. Nếu tầu lầu ăn ở được như lời tầu tầu nói, công bằng. Chỉ sợ nói được mà không làm được thì khó cho anh tôi, nên tôi phải ăn cơn cố lắm mới như thế.

Con người chân thật, luôn luôn ăn nói thẳng thắn, không bóng bẩy, xa xôi và cũng không sự phiền giận

Nhưng Kim Liên cùng nắt tam bành, quay mặt bước xuống gác, vừa đi vừa to tiếng :

— Ta không cần mặt mốc nào dạy khôn dạy khéo. Khi ta lấy anh mi, nào thấy ai đến đây mà bảo giờ lại phải nghe ai. Làm như là cha mẹ chồng, ta không chịu nổi.

Anh em nhìn nhau, im lặng ăn uống: Suất bữa ăn, không thiết điều gì...

Xong bữa, cả hai cùng xuống gác. Võ Tông từ giã. Võ Đại, cất mắt đỏ hoe, cầm tay em :

— Hãy lo chăng song công việc trở về, kẻo anh trông

Võ Tông thấy anh khóc, động lòng sa nước mắt :

— Từ nay về sau, việc buôn làn cao anh, nhưt phần nên giảm còn nam ba. Đừng bỏ thì xẻ việc trông nơm nhà cửa, không nên. Việc ăn tiêu sẽ có em tiếp giúp.

(Còn tiếp)

Một tài liệu Quốc-Sỉ độc đáo

BẢN ẨN VIỆT-GIAN

(Hay là HỒ-SƠ ĐỀ QUỐC TÀN BẠO)

NHẤT-TÂM thuật bình

AI MUỐN CHÉP CÔNG TA CHÉP OÁN !
CÔNG RIÊNG AI ĐÒI, OÁN TA CHUNG !

(Tiếp theo)

« Vua Nhân Tông gọi chú Đinh, gọi gia đình các nhà Vương hầu, tất gọi tên đến hỏi :

— Chủ mầy đâu ?

(Đó là lối hỏi thân mật và bình dân mà nhà vua đã sẵn lòng hòa mình trong nếp sống tầm thường của nhân dân.)

« Nhà vua lại còn cần thận rằn bảo các vệ sĩ của triều đình, khi gặp những người ấy, không nenmang hiếp đáp họ. Chính ngài giải thích và bảo lại :

— Ngày xưa, tiên hoàng cũng ta gặp hoạn nạn, thế chỉ có bọn họ chịu khó liều mình ở lại, để theo hộ tùng và mạo hiểm.

« Đó đó mà nhà vua còn cảm tạo các, chúng ban thưởng nhiều ân huệ cho họ.

Rồi thì thì vua Ngô Phang Ngô Thời Sĩ, tác giả bộ sử ký, lại có những lời phê hợp đạo và thiết tha nhân tình cũng bộc lộ được tâm tình thông cảm với nhân dân.

« Khi nước rút, ngài thì bôn mới việc ra; lúc gặp vận Nguyên, thì lòng tiết nghĩa mới tỏ rõ. Khi vô sự và lúc lâm nan, hoàn cảnh khác khác nhau, mà lòng người thường hay thay đổi. Vậy mới biết kẻ mồm mép lăng xăng không bằng người mặc mạc mà chuyên nhất. (Gia bản tri hiệu từ quốc loạn thực trung thần Có giỏ sầu mới hay cây cứng, gặp sương hàn càng tỏ bề tùng xanh...)

« Hai lần đánh lui (?) quân Nguyên, trên non lội biển gần giáp năm trong thật là công lao to lớn của chư thần. Yêu ngài mà yêu lấy tới cả con chim quạ qua trên nóc nhà. Quen một nhớ tên, khi gặp ở đường mà cũng ân cần hỏi, là có tình chu đáo thân mến nhau. Vua Nhân Tông như thế thật là khoan hậu.»

Bà tuc quyền lại cho con, Trần Nhân Tông dùng ngoài đôn đốc cải thiện mọi việc trong ngoài để con lành mạnh hơn lên. Ngày từ trong cung trong thành cung phải khỏi sự thao dồng loạt.

Biết sẵn rằng nhà Nguyên ta dưới sức và ngăn chiến chinh nên vua tôi nhà Trần yên tâm cùng chung góp công vun bồi giang sơn. Lại nghe tin vua Nguyên sắp sửa sai đoàn cho sang ta để vỗ về và dân dụ gạo hào như xưa, vua Trần lại càng mừng cho quốc tộ gặp thời yên vững để gây tạo hạnh phúc cho quốc dân.

Cầm đầu sứ bộ là Lễ bộ thị lang tên Lý Hân (hiệu Trọng Hân) binh bộ thị lang là Tiêu Thái Đăng. Họ lãnh nhiệm vụ mang chiếu chỉ của vua Nguyên Thánh Tông sang ta để ngỏ ý thu tội cho vua Trần Nhân Tông và đưa luôn giềm sứ thần ta về nước, tức là nhóm Đào Tử bấy lâu bị giặc Nguyên giam giữ tại Giang lăng. Tất cả đều được tiến đưa lên đường xuất sứ vào ngày mồng Một tháng Bảy năm Chí nguyên 31 (1294) sau hai tháng chuẩn bị.

Chính hôm ấy, viên Hàn Lâm học sĩ Trương Bá Thuần nhân bữa tiệc tiễn hà hồ có làm một bài « Tự» đưa hai họ Lý và họ Đại ý nói

« Ân nam là đất Việt ngày xưa tuy là ở ngoài vùng Cửu châu của Trung hoa xưa nhưng có lẽ cũng thuộc về miền Chinh phủ của vua Hạ Vũ. Từ đời cổ, đã đặt quan Thứ sử như Thái thú Châu mục, hễ có đất thì có rai trị, sự giáo hóa đã phổ cập, cho nên phong tục, của họ có hiếu văn vật, không đến nỗi quê dốt về nghĩa lý tôn quân thân thương.

Thế mà từ ngày đặt vào hàng phiên thuộc của Nguyên triều cho đến nay nghĩa vụ sự quân thần thượng của họ, dường như chưa được tận tất. Vì vậy, phải khiến sứ giả phải qua lại luôn luôn.

« Và chăng dường một quốc gia chúng ta đối với một mảnh đất nhỏ xíu ấy hễ lại bỏ tốt đi ? Đại khái phương pháp làm cho kẻ xa thân phục thì duy có đức với uy : mà dùng đức là việc dầu tiên của thánh nhân, còn dùng oai lại chỉ là cái hạt dầu đó. Vua Thuần ban bố văn đức ở 2 bên thềm vua Văn Vương sửa sang giáo hóa mà ai ai cũng đều tùng phục đúng lắc cả.

Ngày nay, dùng Thiên tử chính ngôi, được nhiều ơn mưa móc, chẳng cho nước An nam vì ở xa mà bỏ rơi đi. Có lẽ muốn bàn bố đức làm cho nên khiến Lễ bộ thị lang Lý quân trọng làm binh chính sự và dùng binh bộ Lang trung Tiêu quân Thái Bình làm phó sứ, như thế là chọn người xứng đáng vậy.

Người người đều bảo chuyến đi nầy đề, riêng tôi lại bảo là khó. Lại sao nói rằng khó ? Từ trước, các sứ giả đi sang sứ ấy, ai ai cũng đem hiểu dụ về nghĩa quân thần và cơ họa phúc cùng lợi hại. Nếu vua nước đó có lòng sự sở nghe theo, thì nói để lợi tai, bằng chẳng vậy, thì họ trở về báo cáo cho nghe rằng tôi đã làm trên trách nhiệm còn xử trí làm sao nữa, thì xin quốc gia tự liệu.

(Còn tiếp)

CHUYỆN DÀI CỦA ĐUỐC NHÀ NAM

(Số 485)

HUYẾT LỆ

PHAN CHÂU KIM HUÊ

Lo làng nước đụ bụi trong
Trăm năm để mặt tấm lòng từ đây

Họ lại nhảm vào 1 hái vì tuy con họ không biết lên sân khấu vừa lắc lác, nầy nầy vừa hát hoặc vừa ca cọ cọ cỏi ẻo theo điệu mùa xếc xy, hay cập tàu một lão ngáo nào đó mà trở thành đào đông phim chỉ toàn diễn xuất có lấc : có hòn hít, nhưng con họ lại ho hớ đào tơ tuổi ngọc ngà chưa đến hai mươi nhịp thời gian lại có nhan sắc mỹ miều quyến rũ. Họ nghĩ rằng nhan sắc kia sẽ ngợt lịm còn hơn mặt ong Cà Mau chắc hẳn chứ rồi! Thái sẽ lao vào bỗ xác mười triệu vô tù sắt nhà họ thì rầu... nhưt nam viết hiếu thậu nữ viết vô... cần phải đào ngược lại vì cái thời buổi củi quế, gạo châu hãy hẳn tắc đất phải một tấc vàng là việc hẳn nọ quyết đem... nhứt thiều thồ của cổ hàng rượu độ xa xưa cợt sử Tàu ra để thâu lợi như lâm đăng lâm chu, làm mẹ đem con gái mình đăng cho người nhân đề được nó vô dầu mình vậy. ...cho tiền.

Họ bắt dầu bủa một cái lưới khá to, khó chắc chắn để bắt cho được con cá vàng — mà đúng là vàng y vì có hiện Kim mười triệu dân khe — mang tên Thái.

Sơ sơ ở vùng Ngã Tư ngã Năm Bình Hòa đã có bốn gia đình chiếu cố đến Thái một cách cần thận và tận tình, chưa kể hàng tá gia đình khác chiếu cố và hy vọng ở Thái một cách cầu may như người ta mua số đề, số kiến thiết.

Gia đình thứ nhứt là gia đình một đốc phủ sở hồi hưu. Đốc Phủ sư Vinh có một biệt thự hạng trung ở đường Phan văn Trị lúc trước đã sửa sang kỹ để chế Mỹ mướn không Mỹ chánh hiệu made in U.S.A. không mà nào đến hết, mình cho Mỹ mướn không Mỹ Kiều made in Chợ Lớn, châu bảy mươi đời của Lưu Bị thuế để chứa em đi hạng sang tình sẽ... cho dứt chủ sẽ và có dầu cả làm chủ là lướt, đã nhờ bà Sáu trâu, một bà mối lái đủ thư ngoại việc hôn nhơn, bàn tiếng thăng với Thái.

Bà Sáu Trâu mối lái từ một hột xoàn thứ thiệt, qua chiếc vòng cẩm thạch, xâu chuỗi huyền, đến chuyện cột chân anh nầy vào cành chị nọ. Và mối lái ở điểm cuối cùng nầy bà Sáu Trâu kể như rất điều luyện, trăm vụ như một bà đều ăn chắc... tiền Phải gọi là ăn tiền chớ không phải ăn dầu bao vì mối khi mối lái thành công, bà nhận tiền chớ không phải nhận dầu hèo. Song bà mối lái cho người ta thì hay nhưng mối lái cho chính bà thì lại dở. Nghề cầu bà từng cập xích với một tăng Tây chánh hiệu cáo Cọt hành, nghề tác cáo xét rượu lậu suốt ngày và mối lần say là mối lần dùng đôi tay lòng lòng là đúng cùng cột xe không phải để vuốt ve thân thể mỹ miều của bà một phụ nữ có nhan sắc làm cả của một nam tử không bà được đẹp trai mày, mà lại nặng nịu hơi mạnh tay như số quyền Anh nặng bao cát, khiến sau khi ông Tây tác cáo gốc gác bên kia Địa Trung Hải về châu tổ tiên Gô Lua, bà rút kinh nghiệm bà tớn tơi sau vụ gần tuổi sáu mươi, không dám làm mai cho mình lần nào nữa, sự gặp một lượt Tây tác cáo khác xuất thân ở vịnh Hudson mũi lỗ tóc vàng hoặc mắt trắng đã, đã ông tác thì chắc là rên mình và có lẽ phen nầy thì bà xuống ám phủ thăm Diêm vương ở lẹ.

Bà Sáu trau chánh nguyên trầu làm bạn cả nhai nhai hàng ngày ngày chớ không thm một sáng trương phu nào cả nụp bóng cả. Và có lẽ nhờ nhai nhai trầu suốt ngày ấy mà bà mối khi bắt tay vào việc mối lái một đám nào thì y như bà là con cha ngồi bà bám dính lấy người bà nhảm vào.

Rồi với từng cái nhai, cô gái vào đó được bà điền tả chẳng biết bao nhiêu nét mặt mỹ miều, bao nhiêu đức tính khiến cô gái ấy cứ nữ công nữ hạnh thì được đến mức làm nước mắm cường cả ăn mà chớ chưa dám tới ớt cho hành để làm nước mắm cũng trở thành tài khéo nội trợ còn hơn một... nữ giáo sư dạy nấu ăn dạy cắt may xỉ lịp, xỉ chang...

Bà Sáu trầu từng mỉm mép nói với bà mẹ của cậu rể tương lai — lúc đang ngồi chung trầu mà bà cố làm cho thành rể tương lai — của một gia đình nào đó :

—... Mấy cô học sinh bây giờ kể như... hư lắm đó bà, chẳng bằng một cái gốc của mình hồi trước. Mấy cô ôm cặp, ôm sách, ôm tập, ôm vở đi học xong thì về nhà leu hêu chơi, không biết nấu nướng, may vá gì hết. Cậu trai nào rước cái ngữ ấy về nhà thêm khổ, chắc phải kêu cơm thầy mà ăn chớ vợ như vậy thì... vợ không để chung chơi chớ bếp núc thì biết gì mà nội trợ.

Con cô Ba, cô gái lớn của thầy Tám thì tôi đám chắc chưa có ai bỉ kịp cả.

Nè bà, thiếm Tám nói tiếng nữ công, nữ hạnh nên thiếm dạy cô Ba từng li từng tí, dạy ăn, dạy nói, dạy gói, dạy ghém đủ thứ hết chớ đâu phải thứ ba mươi trăng con dâu bà.

Chăn đến ơi, bữa hôm mùng năm tháng năm vừa rồi nầy nè, tôi ghé chơi, thiếm Tám mời ăn mừng năm, tôi ăn món nào nấy bảy giờ giờ nấy mới thấy nó ngon là sỡ. Ở ngoài thì đòm mà dai dẳng chớ không phải dai nhách hay dòn thấp như chả giò khác. Ở trong nhưm tươm thật ngon làm sao mà thơm phức, nhai một cái muốn ngưm lại để cho no đã cái miệng.

Rồi bỉ bịn, tôi thấy bà cũng nấy làm hoài nó, tôi cam đoan với bà, tôi cũng thèm tay làm mà làm chưa được một gốc của cô Ba ở đó đâu. Nước mắm, chả giò nước mắm thôi, làm thật là ngon, nếu chưng vô bữa mà ăn, không cần thịt, rau gì hết cũng ngon lắm rồi đó bà...

Ối thôi là Món nào cô Ba làm cũng ngon vô cùng. Nếu bày giờ còn vu, chắc chắn cô Ba được mời vô nấu cho vua, cho hoàng hậu, cho công chúa, cho hoàng tử ăn một bữa...

Nấu nướng cô Ba đã giỏi, mà, chăn cết ơi... ! may vá cô tài làm sao đó bà.

Áo dài, áo bà ba, áo eo, áo rộng áo kiểu, đề bộ gì cô cũng may lấy mà mặc đó bà. Cô may coi khéo hơn mấy thợ may Saigon phở không phải hơn mấy thợ ở Giacinh cây cầu.

Nè bà, cái nhà ngay thời buổi bây giờ mướn may một cái áo dài cũng sáu bảy trăm, một ngày thì thợ hàng tốt, xấu, tiệm, lớn nhỏ, thợ khéo vụng, còn áo bà ba, đã bộ cũng sáu cái ế gì, biết may vá như cô thì cậu trai nào cưới cô về cũng khoẻ lắm ..

Rồi bà Sáu trầu tìm cách gặp riêng cậu trai và chẳng biết bà đã xích gió trầu vào phòng trà, phòng cà nhậc để vừa nhai vừa nhoch nhách vừa nhỉ mày cô sĩ vừa lắc lác, nầy nầy sang sang, nhún nhún, liếc liếc, gọ gọ vừa rên những bản nhạc vui giọng Nam không ra Nam, Bắc không ra Lắc, Trung không ra Trung bà khiêu cậu trai, nói :

— Nè cháu, cô Ba chắc chắn gặp hoài, mà chắc cháu cũng đề ý cô vì cô đẹp nhứt trong giám nữ sinh sáng sủa đi học ngang qua nhà mình mà.

Đó, chắc cái gì cô cũng sẵn sàng hôn ? Cô Ba mà có năm cái nhiều, cô được lên dài, cô không cần hết, cứ đưng qui mình cưới vài cái thì mấy cậu... xin hết.

Giờ Bà Sáu trầu lại mua thêm trầu xà lọt, cau dầy, vôi ngon để nhai nhai và tìm cách mối lái bà con gái thuộc bổn gia đình trong vùng Ngã Tư, Ngã Năm Bình Hòa.

(CÒN TIẾP)

CHUYỆN DÀI XÃ HỘI TÌNH CẢM

Phương Trần

NGƯỜI VIỆT PHẠM TƯ ANH

— 185 —

Trung thấy lòng mình bồng thanh thản. Cuộc sống độc thân của chàng từ bao năm qua giờ đây có hương tình yêu thoáng lên vào khiến Trung cảm thấy tâm hồn mình trươi mát êm ả hơn bao giờ.

Tiếng Diễm Kiều cất lên dịu dàng :

— Anh nghĩ gì thế ?

Trung giật mình rất dửt dòng suy tư. Chàng nhìn sâu vào mắt Diễm Kiều khẽ cười :

— Anh đang nghĩ tới một nếp sống êm đềm.

— Bên cạnh cô Ngọc Lan trong một mái nhà tranh ?

Trung ngơ ngác :

— Ngọc Lan nào ? Anh đâu có quen cô bao giờ. Tại sao em lại hỏi anh như vậy ?

Diễm Kiều khẽ nhíu mày :

— Bộ anh không biết cô nào có tên là Ngọc Lan hay sao?

Trung lắc đầu :

— Không !

— Thiệt chứ ?

— Thì anh nói dối em làm gì ?

Diễm Kiều bực mình :

— Anh khéo đóng kịch lắm. Em đã biết mọi chuyện rồi, em biết từ lâu ... Anh vẫn gửi tiền cho cô mỗi tháng.

Trung bàng hoàng không hiểu Diễm Kiều nói gì chàng lặng trân nhìn Diễm Kiều.

Diễm Kiều lại hỏi :

— Cô phải mấy tháng nay thống nhất anh cũng gởi man lat cho một cô ca sĩ. Mỗi tháng 15.000. Anh thủ nhận đi rồi em sẽ nói tiếp. Đừng hay sai.

Trung càng bất ngờ bối rối hơn :

— Gửi tiền cho cô ca sĩ mỗi tháng 15.000$. Điều nầy thì đúng nhưng cô đó không phải là Ngọc Lan mà tên cô lại là Bạch Lan. Những đó là việc riêng của anh sao em biết được ?

Diễm Kiều tươi nét mặt :

— Vì sao em rõ thì em sẽ nói sau. Cô Ngọc Lan mà em nói đó chính là cô Bạch Lan mà anh gửi tiền đó. Cô phải cô người Bắc không ?

Trung gật đầu :

— Người Bắc đúng rồi !

— Cô có hai chị em. Em cô tên là Văn Ngọc ?

Trung lại gật.

— Anh chỉ biết tên cô em đường như là Ngọc. Còn Văn Ngọc hay. Bạch Ngọc thì quả thật anh không rõ. Nhưng tên cô chị là Bạch Lan chắc cô em phải là Bạch Ngọc mới đúng.

Diễm Kiều ghé :

—Anh không có thông minh một chút nào cả. Người Bắc ai lấy tên là Bạch Lan đặt cho bao giờ. Nghe... cái lương vả quê lắm. Hiện nay người miền Nam trẻ trung như bọn mình hiện nay vẫn cũng không còn thích dùng những cái tên... mỹ miều như vậy nữa.

Trung chép miệng :

— Ở anh cũng đã quý tới nữa. chạy xe cho cô ... thấy cô tên là Bạch Lan thì gọi là Bạch Lan. Thì ra tên cô là Ngọc Lan và lấy hiệu là Bạch Lan.

Diễm Kiều vặn :

— Đúng thế. Tuy hai mà một

Trung thở dài.

— Ngày cả chuyện Ngọc gửi tiền cho cô mà sao em cũng hay thì tài thiệt.

Diễm Kiều cười nhẹ rồi thông thả kể :

— Số là thế nầy... Âm ưc vì không muốn biết anh là thành phần nào một hôm em tới văn phòng sở trình thám tư thuê hỏi tìm hiểu về... con người của anh với các sinh hoạt hàng ngày.

Nhờ bộ thu thập tài liệu... em mới rõ giờ nào anh đi đây và giờ nào anh đi làm. Đồng thời họ còn báo cáo cho em rõ... anh vẫn tới Bưu điện gởi tiền cho cô Ngọc Lan nào đó. Cho đến hai tiếp em biết được số tiền hàng tháng anh gởi là 15.000$.

À phải rồi em quên khuấy đi mất... chị bạn em làm ở Bưu điện đồng ý ghi sẽ phát tiền thu bảo đảm khi nghe em hỏi đó để xem số tiền anh gửi cho cô Lan đó chị ấy cho hay... lấy nhận tiền ở Bưu điện cô ta bị rắc rối vì rất tên Bạch Lan với Ngọc Lan. Sau đó cô có gửi giấy tên tên người nhận phiếu để đúng địa chỉ phần khác Bưu điện họ cũng biết cô là ruột ca sĩ khá nổi tiếng, nếu sau khi làm giấy xem kết, nếu cô gì trường cô phải bênh tiền lại, họ đã sẽ cô nhận lãnh hưu phiếu đó. Về lại theo lời chị bạn em kể nếu không cho cô lãnh thì cũng đến xếp vào hồ sơ chứ Bưu phiếu không ghi tên và người gửi.

Chỉ trở ngại lên câu cô nhận lãnh sau cô lãnh để đành.

Trung kinh ngạc ngồi nghe Diễm Kiều nói những điều chẳng không hề biết về số tiền chàng gửi qua bưu phiếu mà lại rõ rõ đến như vậy.

Lý kỳ thất là những chi tiết nầy lại do chính Diễm Kiều nói ra.

Trung chưa kịp bày tỏ ý kiến thì sau khi ngưng một lát Diễm Kiều lại kể tiếp :

— Có một điều mà sở Trình Thám Tư họ chịu không tìm hiểu ra lý do vì sao mà anh gửi tiền cho cô ca sĩ đó. Cô người Bắc anh người Nam... hai người hoàn toàn không liên hệ họ hàng với nhau.

Họ cũng có sưu tập được một số chi tiết quan trọng thời gian anh... chạy xe thăng cho cô...

Trung buột miệng hỏi :

— Họ có nói trước kia anh làm gì không ?

Diễm Kiều hỏi lại :

— Anh muốn hỏi gì ? như thế là ý thế nào ?

Anh có ý hỏi họ có biết... thời gian anh ở ngoài khu vào trong thời kỳ không chiến hay không ?

Diễm Kiều lắc đầu :

— Điều nầy thì không ! Vì họ đâu phải có quan chính quyền mà... có đầy đủ các chi tiết đó. Phần nhiều họ chỉ theo dõi các hoạt động trong suốt thời gian thiếu niên hai tuổi lẻ mà thôi.

Trung cười :

— Và buổi theo dõi của họ lần đầu tiên, bắt là khởi sự từ biệt thự của em ?

Diễm Kiều cười thú nhận. Rồi nàng nói tiếp :

— Nhưng có một thắc mắc lớn nhứt mà bây giờ em hỏi anh, anh phải trả lời thành thật ...

— Em cứ hỏi đi. Anh sẵn có nói dối em bao giờ !

Diễm Kiều nhăn mũi lườm Trung.

— Anh cũng có nói dối em bao giờ. Thế sẽ ở Đại học Luật giả bạ... lái Heu đa rước khách đêm ? Thế ...người ấy không đâm... nói sự chi em rõ ?

Trung cười xấu ẩn :

— Chuyện cũ mèn rồi... nhắc làm chi. Kể từ bây giờ em hỏi anh có gì anh sẽ... xin khai trình đầy đủ không đám dấu điếm.

Diễm Kiều nói :

— Được rồi ! Nói rồi thì giữ lấy lời nhé.

Trung cười khi :

— Cứ để đọa hoài ! Hỏi gì thì hỏi đại cho rồi » vòng ve tam quốc » quá vậy ?

(MAI TIẾP)

THIÊN HÀ ĐỒN

— *RAO ?, trước hơn cả gọi là « Việt hóa », phong trào « Mặt hóa » thì nó đã bành trướng mạnh mẽ trên xứ nầy từ lâu và qua nhiều giai đoạn... hết «Cao Bồi Tiền Bối», rồi « Bình minh vô cực đời », rồi « Hippi choai choai » đến... « Bà hội đồng ».. !*

— RÀNG, *thôn nữ mà mới dậy thôn cô vài liệu mặt* vừa được tiếp lý viên Ba Hoa Hoàng Vũ Hoàn đến vỗ... trộm cắp, hiếp dâm, ly dị và chỗa hoang ! Thật không đắc lắm mà vô đến ta mà thôi ! hoàn toàn cái thứ vô đích... bà bồi vô hu đến ky mà tính trang ai xét xét đến đến mức... bà thuốc nhỏ !

— RÀNG, *nhưng Cao bồi, Bình minh, Hippi cùng chưa đặc đến và ngăn ngăn bằng cái gọi là phong trào « Đặc giống gì» hay « Đặc giống gì đó. Nghe nói cái ngôn « Đặc giống » mới thích là tốt lắm đó ngén, chưa ngỡ đã là Giám Đốc nhà hàn* « Đặc giống » *